

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

İSTANBUL ŞİLE BELEDİYESİ
2016 YILI
SAYIŞTAY DENETİM RAPORU

Eylül 2017

İÇİNDEKİLER

1.	KAMU İDARESİNİN MALİ YAPISI VE MALİ TABLOLARI HAKKINDA BİLGİ	1
2.	DENETLENEN KAMU İDARESİ YÖNETİMİNİN SORUMLULUĞU	3
3.	SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU.....	3
4.	DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI.....	3
5.	DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAKLARI	5
6.	DENETİM GÖRÜŞÜ	16
7.	DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMİYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER	17
8.	EKLER.....	38

KISALTMALAR

KDV Katma Değer Vergisi Kanunu

TABLÖLAR LİSTESİ

Tablo 1: 2015-2016 Dönemi Bütçe Giderlerinin Ekonomik Sınıflandırması

Tablo 2: 2015-2016 Dönemi Bütçe Gelirlerinin Ekonomik Sınıflandırması

1. KAMU İDARESİNİN MALİ YAPISI VE MALİ TABLOLARI HAKKINDA BİLGİ

Şile Belediyesi tahakkuk esaslı muhasebe sistemini uygulamaktadır. Muhasebe sistemi Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği hükümlerine göre yürütülmektedir. Kurumun 2016 Yılına ilişkin mali verileri aşağıda gösterilmiştir.

Tablo 1: 2015-2016 Dönemi Bütçe Giderlerinin Ekonomik Sınıflandırması

GİDERİN TÜRÜ	2015	2016
	TL	TL
Personel Giderleri	7.038.598,35	8.412.946,31
Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri	1.086.018,29	1.301.779,01
Mal Ve Hizmet Alım Giderleri	29.312.061,97	36.977.764,47
Faiz Giderleri	0,00	0,00
Cari Transferler	589.695,09	515.183,17
Gelirlerin Ret Ve İadesinden Kaynaklanan Giderler	16.458,79	12.390,80
Amortisman Giderleri	736.379,46	1.879.989,02
İlk Madde Ve Malzeme Giderleri	794.677,45	1.377.757,86
Kamu İdarelerine Bedelsiz Olarak Devredilen Mali Olmayan Varlıklardan Kaynaklanan Giderler	0,00	80.136,00
Giderler Toplamı	39.573.889,40	50.557.946,64

Tablo 1’de gösterildiği üzere, personel giderleri ve mal ve hizmet alımları giderlerindeki artışa paralel olarak bütçe giderleri 2015 Yılından 2016 Yılına kadar %28 oranında artış göstermiştir.

Tablo 2: 2015-2016 Dönemi Bütçe Gelirlerinin Ekonomik Sınıflandırması

Gelirin Türü	2015	2016
	TL	TL
Vergi Gelirleri	15.215.147,34	20.123.732,23
Teşebbüs Ve Mülkiyet Geliri	1.885.039,34	1.153.280,39
Alınan Bağış Ve Yardımlar	93.000,00	504.452,05
Diğer Gelirler	10.157.782,27	11.915.442,60

Sermaye Gelirleri	0,00	0,00
Gelirler Toplamı	27.350.968,95	33.696.907,27

Tablo 2'deki veriler dikkate alındığında, vergi gelirleri ile diğer gelirlerde artış olmuştur. Ayrıca son iki yıllık gelir ve gider tutarlarına bakıldığında, Şile Belediyesi tarafından gelir gider dengesinin gözetilmediği ve yıllar itibariyle giderlerin gelirlerden fazla olduğu görülmüştür.

“Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar”ın 5'inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştay'a gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden aşağıda yer alanlar denetime sunulmuş olup denetim bunlar ile usul ve esasların 8'inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır.

- Birleştirilmiş veriler defteri,
- Geçici ve kesin mizan,
- Bilanço,
- Kasa sayım tutanağı,
- Banka mevcudu tespit tutanağı,
- Alınan çekler sayım tutanağı,
- Menkul kıymet ve varlıklar sayım tutanağı,
- Teminat mektupları sayım tutanağı,
- Değerli kâğıtlar sayım tutanağı,
- Taşınır kesin hesap cetveli ile taşınır hesabı icmal cetveli,
- Bütçe giderleri ve ödenekler tablosu,
- Bütçe gelirleri ekonomik sınıflandırılması tablosu,
- Faaliyet sonuçları tablosu,

Denetim görüşü, kamu idaresinin temel mali tabloları olan bilanço ve faaliyet sonuçları tablosuna verilmiştir.

2. DENETLENEN KAMU İDARESİ YÖNETİMİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, genel kabul görmüş uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle

gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürünün belirlenmesine esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAKLARI

BULGU 1: Alınan Depozito ve Teminatlar Hesabına Hatalı Kayıt Yapılması

Alınan depozito ve teminatlar hesabının incelemesi sırasında bu hesaba kayıt yapılmaması gereken tutarların da kaydının yapıldığı tespit edilmiştir.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 257'nci maddesinde; vadesi belirli olmayan veya bir yıldan kısa vadeli nakden veya mahsuben tahsil edilen depozito ve teminatların 330 Alınan Depozito ve Teminatlar Hesabında izleneceği düzenlenmiştir.

Yapılan denetimde Belediyede gerçekleştirilen ihaleler için hesaplanan sözleşmelere ait damga vergisi ve ihale kararlarına ait damga vergilerinin 360 Ödenecek Vergi ve Fonlar Hesabı yerine 330 Alınan Depozito ve Teminatlar Hesabında izlendiği görülmüştür. 488 sayılı Damga Vergisi Kanunu'nun 15'inci maddesine göre tahsil edilen damga vergisi tutarlarının aynı Kanun'un 22 ve 23'üncü maddeleri gereğince ertesi ayın 20'nci günü akşamına kadar ödemenin yapıldığı yer vergi dairesine bir beyanname ile bildirilmesi ve 26'ncı günü akşamına kadar da yatırılması gerekmektedir. Ancak yapılan hatalı kayıt nedeniyle 1.682.311,32 TL 2016 yılı sonuna kadar ilgili vergi dairesine ödenememiş belediyenin hesaplarında kalmıştır.

Dolayısıyla 330 Alınan Depozito ve Teminatlar Hesabı fazla çalışmış ve 2016 yılı bilançosunda 1.682.311,32 TL hataya neden olunmuştur.

Kamu idaresi cevabında; “Söz konusu mevzuat çerçevesinde; Belediyede gerçekleştirilen ihaleler için hesaplanan sözleşmelere ait damga vergisi ve ihale kararlarına ait damga vergilerinin 360 Ödenecek Vergi ve Fonlar Hesabı yerine 330 Alınan Depozito ve Teminatlar Hesabında izlendiği anlaşılmış olup, hatalı kayıt nedeniyle 1.682.311,32 TL 2016 yılı sonuna kadar ilgili vergi dairesine ödenememiş belediyenin hesaplarında kalmıştır.

Dolayısıyla 330 Alınan Depozito ve Teminatlar Hesabı fazla çalışmış ve 2016 yılı bilançosunda 1.682.311,32 TL hataya neden olunmuştur. Söz konusu hataya ilişkin düzeltme işlemi 17.05.2017 tarih ve 3239 numaralı yevmiye ile gerçekleştirilmiştir.

Şile Belediyesi tarafından gerçekleştirilen ihaleler için hesaplanan sözleşmelere ait damga vergisi ve ihale kararlarına ait damga vergileri 01.01.2017 tarihi itibarıyla 360 Ödenecek Vergi ve Fonlar Hesabında izlenmektedir.” denilmektedir.

Sonuç olarak kamu idaresi cevabında; bulguda belirtilen görüşler doğrultusunda işlem tesis edildiği ifade edilmekle birlikte, bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 2: 1172 Adet Taşınmazın Mali Tablolarda İzlenmemesi

Yapılan denetimlerde, tapuda İdare adına kayıtlı olan bina, arsa veya arazi niteliğindeki toplam 1183 taşınmazdan 1172'sinin mali tablolarda izlenmediği tespit edilmiştir.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 187'nci maddesinde belirtildiği üzere; maddi duran varlıklar grubunda yer alan taşınmazlar hakkında bu Yönetmelik ile Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmelik hükümlerine göre işlem yapılması gerekmektedir.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin mezkûr maddesinin 2'nci fıkrasında, edinilen taşınmazların mali tablolarda maliyet bedeli ile izleneceği belirtilmiştir. Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmelik'in 5'inci maddesinde ise, maliyet bedeli belirlenemeyen taşınmazların rayiç değerleri üzerinden kayıtlara alınacağı ifade edilmiştir.

İdare mülkiyetinde olan 1172 adet taşınmazın duruma göre maliyet bedeli ya da rayiç değeri üzerinden kayıtlara alınması gerekirken mali tablolarda izlenmemesi; "Maddi duran varlıklar" hesap grubunun olması gerekenden daha düşük gözükmesine neden olmuştur.

Kamu idaresi cevabında; "Söz konusu mevzuat çerçevesinde; İdare mülkiyetinde bulunan 1172 adet taşınmazın duruma göre maliyet bedeli ya da rayiç değeri üzerinden kayıtlara alınması gerekirken mali tablolarda izlenmemesi; "Maddi duran varlıklar" hesap grubunun olması gerekenden daha düşük gözükmesine neden olmuştur. Bu sebeple tapuda Şile Belediyesi adına kayıtlı olan bina, arsa veya arazi niteliğindeki toplam 1183 taşınmazdan 1172'sinin mali tablolarda izlenmediği tespit edilmiş olup, söz konusu taşınmazların durumuna göre maliyet bedeli ya da rayiç değerleri üzerinden muhasebe kayıtlarına alınması hususunda gerekli çalışmalar başlatılacaktır." denilmektedir.

Sonuç olarak Kamu İdaresi bulguda belirtilen hususlara iştirak etmekle birlikte, düzeltme işlemi 2016 yılı sonu itibariyle gerçekleştirilmediğinden, Maddi Duran Varlıklara

ilişkin hesap alanı mali tablolara doğru ve güvenilir şekilde yansımamıştır. Bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 3: Gecikme Zamlarının İlgili Olduğu Yılın Mali Tablolarında İzlenmemesi

Yapılan denetimlerde, 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümleri çerçevesinde tatbik olunan ve henüz tahsilatı gerçekleşmemiş toplam 8.341.212,49 TL gecikme zammının ilgili olduğu yılın mali tablolarında izlenmediği tespit edilmiştir.

23.12.2014 tarih ve 29214 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak 01.01.2015 tarihinde yürürlüğe giren Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin 5'inci maddesinde "Dönemsellik" kavramı, kamu idarelerinin faaliyetlerinin, belirli dönemlerde raporlanacağı ve her dönemin faaliyet sonuçlarının diğer dönemlerden bağımsız olarak saptanacağı şeklinde ifade edilmiştir. Yönetmelik'in 16'ncı maddesinde ise; kamu hesaplarının mali yıl esasına göre tutulacağı, kamu gelir ve giderlerinin tahakkuk ettirildikleri mali yılın hesaplarında gösterileceği belirtilmiştir.

Mezkûr Yönetmelik hükümlerinden anlaşıldığı üzere, her dönemin faaliyet sonuçlarının diğer dönemlerden bağımsız olarak saptanabilmesi için gelirlerin ilgili olduğu mali yıl içerisinde tahakkuk ettirilmesi ve mali tablolarda izlenmesi gerekmektedir.

Belediye alacaklarına ilişkin olarak, 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümleri çerçevesinde, alacak takip yazılımı aracılığı ile mükellef bazında günlük gecikme zammı hesaplanmakta; hesaplanan tutarlar faizin hangi mali yıla ilişkin olduğu dikkate alınmaksızın, ödemenin yapıldığı mali yıl içerisinde tahakkuk ettirilmektedir.

Yukarıda yer verilen mevzuat hükümleri çerçevesinde, yıllar itibari ile hesaplanan gecikme zammının ilgili olduğu dönem sonunda gelir hesapları aracılığı ile öz kaynaklar arasında gösterilmesi ve bu şekilde alacağa bağlanan faiz tutarlarının ödeme döneminde ilgili alacak hesabının kapatılması suretiyle tahsil edilmesi gerekmektedir.

960.580,90 TL'si 2016 Mali yılına ilişkin olmak üzere toplam 8.341.212,49 TL gecikme zammının ilgili olduğu dönemde tahakkuk kaydının yapılmadığı; bu nedenle "Faaliyet Alacakları" hesap grubu ile "Öz Kaynaklar" ana hesap grubunun olması gerekenden 8.341.212,49 TL daha düşük gözüktüğü tespit edilmiştir.

Kamu idaresi cevabında; "İlgili mevzuat çerçevesinde, yıllar itibari ile hesaplanan gecikme zammının ilgili olduğu dönem sonunda gelir hesapları aracılığı ile öz kaynaklar

arasında gösterilmesi ve bu şekilde alacağa bağlanan faiz tutarlarının ödeme döneminde ilgili alacak hesabının kapatılması suretiyle tahsil edilmesi gerekmektedir.

960.580,90 TL'si 2016 Mali yılına ilişkin olmak üzere toplam 8.341.212,49 TL gecikme zammının ilgili olduğu dönemde tahakkuk kaydının yapılmadığı; bu nedenle "Faaliyet Alacakları" hesap grubu ile "Öz Kaynaklar" ana hesap grubunun olması gerekenden 8.341.212,49 TL daha düşük gözüktüğü tespit edilmiştir.

Söz konusu faiz tutarları tahsilat aşamasında hesaplandığından muhasebe kayıtlarına alınmamış olup, gerekli araştırmalar ve incelemeler neticesinde; 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümleri çerçevesinde tatbik olunan ve henüz tahsilatı gerçekleşmemiş gecikme zamlarının ilgili olduğu yılın mali tablolarında izlenmesi hususunda gerekli çalışmalar başlatılacaktır." denilmektedir.

Sonuç olarak Kamu İdaresi bulguda belirtilen hususlara iştirak etmekle birlikte, düzeltme işlemi 2016 yılı sonu itibariyle gerçekleştirilmediğinden, Faaliyet Alacaklarına ilişkin hesap alanı mali tablolara doğru ve güvenilir şekilde yansımamıştır. Bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 4: Bağlı Ortaklığa Yapılan Sermaye Transferinin Mali Tablolarda İzlenmemesi

Yapılan denetimlerde, bağlı ortaklığa yapılmış olan 230.000,00 TL nakdi sermaye transferi ile aynı bağlı ortaklığın hisselerine ilişkin olarak alınan 4,00 TL değerindeki ortaklık payı bağışının mali tablolarda izlenmediği tespit edilmiştir.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 182'nci maddesinde; mal ve hizmet üreten kuruluşlara yapılan sermaye transferinin gerçeğe uygun değerleri ile 241 Mal ve Hizmet Üreten Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabında izleneceği ifade edilmiştir.

Yönetmelik hükmü gereği, İdarenin bağlı ortaklığına yapmış olduğu 230.000,00 TL nakdi sermaye transferinin 241 Mal ve Hizmet Üreten Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabına kaydedilmek suretiyle aktifleştirilmesi gerekmektedir. Ancak, ilgili tutarın geçmiş dönemlerde 630 Giderler Hesabına kaydedilerek giderleştirildiği görülmüştür.

Ayrıca, bahsi geçen bağlı ortaklığa ilişkin olarak alınan 4,00 TL değerindeki ortaklık payı bağışının aktifleştirilmediği görülmüştür.

Bahsi geçen bağı ortaklığa ilişkin olarak sahip olunan sermaye, İdarenin 2016 yılı mali tablolarında 1.269.996,00 TL olarak izlenmektedir. Bağı ortaklığın ödenmiş kayıtlı sermayesi ise 1.500.000,00 TL'dir. Yapılmış olan 230.000,00 TL nakdi sermaye transferi ve alınan 4,00 TL değerindeki ortaklık payı bağı ile birlikte, İdare ilgili bağı ortaklığın sermayesinin tamamına sahip olmuştur.

Yapılmış olan 230.000,00 TL nakdi sermaye transferinin, transferin gerçekleştiği 2015 mali yılında giderleştirilmesi ve alınan 4,00 TL değerindeki ortaklık payı bağışının, yine bağışın gerçekleştiği 2015 mali yılında gelir kaydedilmeyerek aktifleştirilmemesi, 241 Mal ve Hizmet Üreten Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabının mali tablolarda olması gereken değerden 230.004,00 TL daha düşük; 580 Geçmiş Yıllar Olumsuz Faaliyet Sonuçları Hesabının ise mali tablolarda aynı tutarda daha yüksek gözükmemesine neden olmuştur.

Kamu idaresi cevabında; “Yapılan denetimlerde, bağı ortaklığa yapılmış olan 230.000,00 TL nakdi sermaye transferi ile aynı bağı ortaklığın hisselerine ilişkin olarak alınan 4,00 TL değerindeki ortaklık payı bağışının mali tablolarda izlenmediği tespit edilmiştir.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 182'nci maddesinde; mal ve hizmet üreten kuruluşlara yapılan sermaye transferinin gerçeğe uygun değerleri ile 241 Mal ve Hizmet Üreten Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabında izleneceği ifade edilmiştir.

Yönetmelik hükmü gereği, İdarenin bağı ortaklığına yapmış olduğu 230.000,00 TL nakdi sermaye transferinin 241 Mal ve Hizmet Üreten Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabına kaydedilmek suretiyle aktifleştirilmesi gerekmektedir. Ancak, ilgili tutarın geçmiş dönemlerde 630 Giderler Hesabına kaydedilerek giderleştirildiği görülmüştür.

Ayrıca, bahsi geçen bağı ortaklığa ilişkin olarak alınan 4,00 TL değerindeki ortaklık payı bağışının aktifleştirilmediği görülmüştür.

Şile Belediye Başkanlığının 03.11.2014 tarih ve 2014/73 sayılı Meclis Kararı gereği Belediye Şirketine yapılan 230.000,00 TL tutarındaki nakdi sermaye transferinin ve Belediye Şirketine bağı diğer ortaklar tarafından Şile Belediye Başkanlığına yapılan 4,00 TL değerindeki ortaklık payı bağışının aktifleştirilmek suretiyle 14.02.2017 tarih ve 947 yevmiye numarasıyla 241 Mal ve Hizmet Üreten Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabına 230.004,00 TL borç, 500 Net Değer / Sermaye Hesabına 230.004,00 TL alacak kaydedilerek düzeltme işlemi gerçekleştirilmiştir.” denilmektedir.

Sonuç olarak Kamu İdaresi bulguda belirtilen hususlara iştirak etmekle birlikte, düzeltme işlemi 2016 yılı sonu itibariyle gerçekleştirilmediğinden, Mali Duran Varlıklara ilişkin hesap alanı mali tablolara doğru ve güvenilir şekilde yansımamıştır.

BULGU 5: İller Bankasından Alınan Kredilerin Mali Tablolarda İzlenmemesi

Yapılan denetimlerde, 26.09.1987/01 ve 18.12.1998/01 tarih/no.lu Belediye Meclis Kararlarına istinaden yatırım amacıyla kullanılan İller Bankası kredilerinin, mali tablolarda izlenmediği tespit edilmiştir.

Bahsi geçen krediler, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun uyulama dönemi öncesi kullanılmakta olan nakit esaslı muhasebe sistemi içerisinde muhasebeleştirilmemiş; mezkûr Kanun'la birlikte uygulamaya konan tahakkuk esaslı muhasebeye geçiş sürecinde de kayıtlara alınmamıştır.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 233'üncü maddesinde; İller Bankasının, kurum adına yaptığı işlemlerden doğan alacaklarının, vadesinin bir yıl veya faaliyet dönemiyle sınırlı olması koşuluyla 300 Banka Kredileri Hesabına alacak, yapılan iş aktifleştirilecek bir unsur ise ilgili duran varlık hesabına borç kaydedilmek suretiyle muhasebeleştirileceği belirtilmiştir.

Ancak Yönetmelik'te belirtilen kaydın, yalnızca ödenen taksitler için yapıldığı; bu şekilde borç envanteri yapılan taksit tutarlarının eş zamanlı yapılan kayıtla ödendiği görülmüştür. Aynı yevmiye kaydı içerisinde ilgili taksit ödemesinin 251 Yeraltı ve Yerüstü Düzenleri Hesabına borç / 300 Banka Kredileri Hesabına Alacak kaydedilmek suretiyle envantere alınması ve 300 Banka Kredileri Hesabına Borç / 103 Verilen Çekler ve Gönderme Emirleri Hesabına alacak kaydedilmek suretiyle kapatılması; Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin 5'inci maddesinde yer verilen "Tam açıklama" kavramı ile ve hesapların izleme aracı olma işlevi ile örtüşmemektedir. Bu nedenle borç envanterinin var olan tüm borç stoku için yapılması gerekmektedir.

31.12.2016 tarihi itibariyle ilgili krediye ilişkin borç stokunun 465.952,13 TL olduğu ve ilgili ödeme planı kapsamında 8 eşit taksitle ödenmek suretiyle 2017 yılı içerisinde kapatılacağı görülmektedir. Dolayısı ile vadesi bir yılın altına inen kredi ödemelerine ilişkin olarak 465.952,13 TL'nin 300 Banka Kredileri Hesabı alacak; ilgili varlık hesabına borç kaydedilmek

suretiyle 2016 yılı mali tablolarında izlenmesi gerekmektedir.

İller Bankası kredilerine ilişkin olarak ödemesi gerçekleşmemiş tutarların mali tablolarda izlenmemesi; “Kısa vadeli yabancı kaynaklar” hesap grubunun mali tablolarda olması gerekenden 465.952,13 TL daha düşük gözükmesine neden olmuştur.

Kamu idaresi cevabında; “Yapılan denetimlerde, 26.09.1987/01 ve 18.12.1998/01 tarih/no.lu Belediye Meclis Kararlarına istinaden yatırım amacıyla kullanılan İller Bankası kredilerinin, mali tablolarda izlenmediği tespit edilmiştir.

Bahsi geçen krediler, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun uygulama dönemi öncesi kullanılmakta olan nakit esaslı muhasebe sistemi içerisinde muhasebeleştirilmemiş; mezkûr Kanun'la birlikte uygulamaya konan tahakkuk esaslı muhasebeye geçiş sürecinde de kayıtlara alınmamıştır.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 233 'üncü maddesinde; İller Bankasının, kurum adına yaptığı işlemlerden doğan alacaklarının, vadesinin bir yıl veya faaliyet dönemiyle sınırlı olması koşuluyla 300 Banka Kredileri Hesabına alacak, yapılan iş aktifleştirilecek bir unsur ise ilgili duran varlık hesabına borç kaydedilmek suretiyle muhasebeleştirileceği belirtilmiştir.

Şile Belediye Başkanlığının 26.09.1987 tarih ve 01 sayılı meclis kararı ile 18.12.1998 tarih ve 01 sayılı meclis kararına istinaden yatırım amacıyla kullanılan İller Bankası kredilerine ilişkin borç stokunun 31.12.2016 tarihi itibarıyla 465.952,13 TL olduğu, ilgili ödeme planı kapsamında 8 eşit taksitle ödenmek suretiyle 2017 mali yılı içerisinde kapatılacağı anlaşılmaktadır. İlgili Yönetmelik'te belirtilen muhasebe kaydının yalnızca ödenen taksitler için yapıldığı; bu şekilde borç envanteri yapılan taksit tutarlarının eş zamanlı yapılan kayıtlarla ödendiği görülmüştür. Aynı yevmiye kaydı içerisinde ilgili taksit ödemesinin 251 Yeraltı ve Yerüstü Düzenleri Hesabına borç / 300 Banka Kredileri Hesabına Alacak kaydedilmek suretiyle envantere alınması ve 300 Banka Kredileri Hesabına Borç / 103 Verilen Çekler ve Gönderme Emirleri Hesabına alacak kaydedilmek suretiyle kapatılması; Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin 5'inci maddesinde yer verilen "Tam açıklama" kavramı ile ve hesapların izleme aracı olma işlevi ile örtüşmemektedir. Bu nedenle borç envanterinin var olan tüm borç stoku için yapılması gerektiğinden; vadesi bir yılın altına inen kredi ödemelerine ilişkin olarak 31.01.2017 tarih ve 752 yevmiye numarasıyla 251 Yeraltı ve Yerüstü Düzenleri Hesabına

465.952,13 TL borç, 300 Banka Kredileri Hesabına 465.952,13 TL alacak kaydedilerek düzeltme işlemi gerçekleştirilmiştir.” denilmektedir.

Sonuç olarak Kamu İdaresi bulguda belirtilen hususlara iştirak etmekle birlikte, düzeltme işlemi 2016 yılı sonu itibariyle gerçekleştirilmediğinden, Kısa Vadeli Yabancı Kaynaklara ilişkin hesap alanı mali tablolara doğru ve güvenilir şekilde yansımamıştır.

BULGU 6: İlçe Milli Eğitim Müdürlüğüne Devredilen Mesleki Eğitim ve Rehabilitasyon Merkezinin Binalar Hesabında İzlenmeye Devam Edilmesi

Yapımı “Engelsiz Şile” Projesi kapsamında gerçekleştirilerek İlçe Milli Eğitim Müdürlüğüne devredilen mesleki eğitim ve rehabilitasyon merkezinin 252 Binalar Hesabında izlenmeye devam edildiği tespit edilmiştir.

Belediye ile Şile İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü arasında “Engelsiz Şile Projesi”ni uygulamak amacıyla 16.09.2011 tarihinde düzenlenen Protokol kapsamında, yapımı Belediyece gerçekleştirilen “Mesleki Eğitim ve Rehabilitasyon Merkezi” yapımına ilişkin toplam 234.899,91 TL’lik tutar önce 258 Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabında izlenmiş, yatırımın tamamlanmasına müteakip ilgili tutar 252 Binalar Hesabında izlenmeye başlanmıştır.

Bahsi geçen Protokolün ilgili hükümleri kapsamında yapımı tamamlanan Merkez, İlçe Milli Eğitim Müdürlüğüne devredilmiştir. Bu devirle birlikte, söz konusu yatırıma ilişkin değerlerin 252 Binalar Hesabından çıkılarak giderleştirilmesi gerekirken, 252 Binalar Hesabında izlenmeye devam edildiği tespit edilmiştir.

İlgili değerlerin giderleştirilmek yerine, 252 Binalar Hesabında İzlenmeye devam edilmesi; “Maddi duran varlıklar” hesap grubunun olması gerekenden 234.899,91 TL daha fazla; “Geçmiş yıllar olumsuz faaliyet sonuçları” hesap grubunun ise olması gerekenden 234.899,91 TL daha düşük gözükmesine neden olmuştur.

Kamu idaresi cevabında; “Şile Belediyesi ile Şile İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü arasında "Engelsiz Şile Projesi"ni uygulamak amacıyla 16.09.2011 tarihinde düzenlenen Protokol kapsamında, yapımı Şile Belediyesi tarafından gerçekleştirilen "Mesleki Eğitim ve Rehabilitasyon Merkezi" yapımına ilişkin toplam 234.899,91 TL'lik tutar önce 258 Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabında izlenmiş, yatırımın tamamlanmasına müteakip ilgili tutar 252 Binalar Hesabında izlenmeye başlanmıştır.

Bahsi geçen Protokolün ilgili hükümleri kapsamında yapımı tamamlanan Merkez, İlçe Milli Eğitim Müdürlüğüne devredilmiştir. Bu devirle birlikte, söz konusu yatırıma ilişkin 234.899,91 TL değerinin 252 Binalar Hesabından çıkılarak giderleştirilmek üzere işlemleri başlatılacaktır.” denilmektedir.

Sonuç olarak Kamu İdaresi bulguda belirtilen hususlara iştirak etmekle birlikte, düzeltme işlemi 2016 yılı sonu itibariyle gerçekleştirilmediğinden, Maddi Duran Varlıklara ilişkin hesap alanı mali tablolara doğru ve güvenilir şekilde yansımamıştır. Bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 7: Girişilen Taahhütlerin İlgili Hesaplarda İzlenmemesi

Sözleşmelere dayanılarak girişilen taahhütler için 920 Gider Taahhütleri ve 921 Gider Taahhütleri Karşılığı Hesaplarının kullanılmadığı tespit edilmiştir.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin “92 Taahhüt Hesapları” başlıklı 448'inci maddesinde, bu hesap grubunun, gerek yılı için geçerli sözleşmeler ile gerekse ertesi malî yıl veya yıllara geçerli olmak üzere yapılan sözleşmelere dayanılarak girişilen taahhütler, mevzuatı gereğince bu tutarlara ilave edilen taahhütler ile bunlardan yerine getirilenler veya feshedilenlerin sözleşme fiyatlarıyla izlenmesi için kullanılacağı belirtilmiştir.

Yine aynı Yönetmelik'in “Hesap grubuna ilişkin işlemler” başlıklı 449'uncu maddesinde ise ihale mevzuatına göre, ihale işlemleri tamamlanarak mal ve hizmet alımı ve yapım işleri için yapılan sözleşmelere dayanılarak girişilen taahhüt tutarlarının muhasebe birimi tarafından, taahhüt kartına yazılacağı ve gider taahhütleri hesabına kaydedileceği hüküm altına alınmıştır.

Yapılan incelemede, 2016 yılı içinde yapılan mal ve hizmet alımları ile yapım işleri için taahhüt kartlarının düzenlenmediği ve bu işler için 920 Gider Taahhütleri Hesabı ve 921 Gider Taahhütleri Karşılığı Hesabının hiç kullanılmadığı ve dolayısıyla da bu hesapların mizanlarda yer almadığı tespit edilmiştir.

920 ve 921 numaralı hesapların kullanılması ile taahhüt kartının düzenlenmesi, İdare tarafından girişilen taahhütlerin takibi ile bütçe ve nakit planlaması açısından son derece önemlidir. Söz konusu hesapların kullanılmaması, hem Muhasebe Yönetmeliği'ne aykırılık teşkil etmekte, hem de İdare tarafından girişilen taahhütlerin sağlıklı bir şekilde takip

edilmesine engel olmaktadır.

Kamu idaresi cevabında; “Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin "92 Taahhüt Hesapları" başlıklı 448'inci maddesi ve yine aynı Yönetmelik'in "Hesap grubuna ilişkin işlemler" başlıklı 449'uncu maddesi kapsamında, yapılacak mal ve hizmet alımları ile yapım işleri için taahhüt kartları düzenlenecek bu işler için 920 Gider Taahhütleri Hesabı ve 921 Gider Taahhütleri Karşılığı Hesabı kullanılacak ve böylece bu hesapların mizanlarda yer alması sağlanacaktır.” denilmektedir.

Sonuç olarak kamu idaresi cevabında; bulguda belirtilen görüşler doğrultusunda işlem tesis edileceği ifade edilmekle birlikte, bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 8: Demirbaşlar Hesabının Gerçeği Yansıtması

Geçmiş yıllarda ve 2016 yılı içerisinde alınan demirbaşlar için düzenlenen taşınır işlem fişlerinin toplam tutarı 2.779.738,29 TL iken muhasebe kayıtlarında 2.842.329,90 TL olduğu görülmüştür.

Taşınır Mal Yönetmeliği'nin “Taşınır giriş ve çıkış işlemlerinin muhasebe birimine bildirilmesi” başlıklı 30'uncu maddesinde;

“(1) Taşınır kayıt ve kontrol yetkilileri tarafından, kamu idarelerinin muhasebe kayıtlarında ilgili stok ve maddi duran varlık hesaplarında izlenen taşınırlardan; satın alma suretiyle edinilenlerin giriş işlemleri ile değer artırıcı harcamalar için düzenlenen Taşınır İşlem Fişlerinin birer nüshası ödeme emri belgesi ekinde, muhasebe birimine gönderilir. Diğer şekillerde edinilen taşınırların girişleri ve maddi duran varlık hesaplarında izlenen taşınırların çıkışları için düzenlenen Taşınır İşlem Fişlerinin birer nüshasının, düzenleme tarihini takip eden en geç on gün içinde ve her durumda mali yıl sona ermeden önce muhasebe birimine gönderilmesi zorunludur.

(3) Muhasebe yetkilileri, taşınır giriş ve çıkış işlemlerine ilişkin olarak kendilerine gönderilen Taşınır İşlem Fişlerinde gösterilen tutarları II'nci düzey detay kodu itibarıyla ilgili hesaplara kaydeder” hükümleri yer almaktadır.

Mevzuat hükümlerinden de anlaşılacağı üzere taşınır kayıt kontrol yetkililerince düzenlenecek taşınır işlem fişlerinin muhasebe birimine gönderilmesi ve muhasebe birimince

taşının cinsine göre ilgili hesaba kaydedilmesi gerekmektedir. Ancak kurumun 2016 yılı kesin mizanı ve taşınır işlem fişleri incelendiğinde kesin mizanda 2.842.329,90 TL görünen demirbaşlar taşınır kesin hesap cetvelinde 2.779.738,29 TL görünmektedir. Yani kurum taşınır kayıtlarına göre muhasebe kayıtlarında bulunması gerekenden 62.591,61 TL daha fazla demirbaş bulunmaktadır.

Taşınır işlem fiş kayıtları ile muhasebe kayıtları arasında uyumsuzluk olması nedeniyle mali tablolarda 255 Demirbaşlar Hesabı olması gerekenden 62.591,61 TL fazla olarak yer almıştır.

Kamu idaresi cevabında; “Taşınır işlem fiş kayıtları ile muhasebe kayıtları arasında uyumsuzluk olması sebebiyle mali tablolarda 255 Demirbaşlar Hesabı olması gerekenden 62.591,61 TL fazla olarak yer aldığı anlaşılmış olup, taşınır işlem fişleri düzenlenmeden muhasebe kayıtlarına alınmış 62.591,61 TL tutarındaki demirbaşların taşınır işlem fişleri düzenlenerek gerekli düzeltmeler yapılmıştır.” denilmektedir.

Sonuç olarak kamu idaresi cevabında; bulguda belirtilen görüşler doğrultusunda işlem tesis edildiği ifade edilmekle birlikte, bulgu konusu tespitinin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

6. DENETİM GÖRÜŞÜ

İstanbul Şile Belediyesinin 2016 yılına ilişkin ekte yer alan mali rapor ve tablolarının, Denetim Görüşünün Dayanakları bölümünde belirtilen hesap alanları hariç tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

7. DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMİYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER

BULGU 1: Hizmet Alımlarında İşçiliklere İlişkin Hazine Tarafından Karşılanan Asgari Ücret Destek Tutarlarının İl Muhasebe Müdürlüğüne Gönderilmeyip Emanetler Hesabında Bekletilmesi

Emanet hesabının incelenmesi sonucu hakedişlerden kesilen asgari ücret destek tutarından genel bütçeye herhangi bir aktarma işleminin yapılmadığı görülmüştür.

5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nun geçici 68'inci maddesinin birinci fıkrasında;

“(1) Kanunun 4'üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında haklarında uzun vadeli sigorta kolları hükümleri uygulanan sigortalıları çalıştıran işverenlerce;

a) 2015 yılının aynı ayına ilişkin Kuruma verilen aylık prim ve hizmet belgelerinde prime esas günlük kazancı 85 TL ve altında bildirilen sigortalıların toplam prim ödeme gün sayısını geçmemek üzere, 2016 yılında cari aya ilişkin verilen aylık prim ve hizmet belgelerinde bildirilen sigortalılara ilişkin toplam prim ödeme gün sayısının,

b) 2016 yılı içinde ilk defa bu Kanun kapsamına alınan işyerlerinden bildirilen sigortalılara ilişkin toplam prim ödeme gün sayısının,

2016 yılı Ocak ila Aralık ayları/dönemleri için günlük 3,33 TL ile çarpımı sonucu bulunacak tutar, bu işverenlerin Kuruma ödeyecekleri sigorta primlerinden mahsup edilir ve bu tutar Hazinece karşılanır.” denilmektedir.

Mezkûr maddenin sekizinci fıkrasında ise *“4734 sayılı Kanunun 2'nci maddesinin birinci fıkrasının (a), (b), (c) ve (d) bentlerinde sayılan idareler tarafından ilgili mevzuatı uyarınca yapılan ve sözleşmesinde fiyat farkı ödeneceği öngörülen hizmet alımlarında; ihale dokümanında personel sayısının belirlendiği ve haftalık çalışma saatinin tamamının idarede kullanılmasının öngörüldüğü işçilikler için birinci fıkra uyarınca Hazine tarafından karşılanacak tutarlar bu idarelerce işverenlerin hak edişinden kesilir.”* hükümleri yer almaktadır.

Konu ile ilgili Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığınca yayımlanan 10.02.2016 tarihli

ve 2016-4 Nolu Genelgenin “İhale Makamlarınca Destekten Yaralanan İşverenlerin Hakedişlerinden Yapılacak Kesintilere İlişkin Usul ve Esaslar” başlıklı 6’ncı maddesinde de;

“.....

Bu bakımdan, geçici 68’inci madde kapsamında destekten yararlanan işverenlerin yararlandıkları destek tutarının ihale makamlarınca hakedişlerinden kesilebilmesi için, söz konusu destek kapsamında yararlanılan tutar “İdarelerce e-borç sorgulama” ekranından destek tutarının görüntülenmesine kadar ilgili Sosyal Güvenlik Merkezlerince/Sosyal Güvenlik İl Müdürlüklerince talep edilmesi halinde ihale makamlarına yazı ile bildirilecek ve buna göre kesinti yapılacaktır.

Yukarıda belirtilen idarelerden iş alan işverenlere en son aya ait hakedişin ödenmesinde; hakediş/hakedişlerden kesilemeyen asgari ücret destek tutarları önceki aylarda gerçekleşen destek tutarları dikkate alınarak emanet hesaplarına alınır. En son aya ait hakediş tutarının, asgari ücret destek tutarlarını karşılamayacağına anlaşılması halinde bir önceki hakediştten de bu maksatla yeteri kadar kesinti yapılarak emanet hesaplarına alınır.

Hakediştten kesilen tutarlar veya emanete alınan tutarlar, Sosyal Güvenlik Kurumunun “İdarelerce e-borç sorgulama” ekranından görüntülenerek destek tutarının kesinleşmesinden sonra genel bütçeye gelir kaydedilmek üzere illerde muhasebe müdürlüklerinin ilçelerde ise mal müdürlüklerinin banka hesaplarına aktarılır. Emanete alınan tutarlar yararlanılan asgari ücret destek tutarlarından fazla ise bu tutarlar idarelerce işverenlerin varsa borçlarına mahsup edilir. Borcunun bulunmadığının anlaşılması durumunda ise işverenlere iade edilir.” denilmektedir.

Yukarıda belirtilen mevzuat hükümleri çerçevesinde Şile Belediyesi tarafından hakediştten kesilen asgari ücret destek tutarı, kesinleşinceye kadar 5510 sayılı Kanunun 68’inci maddesi uyarınca yapılan kesintiler yardımcı hesabına kaydedilip tutar kesinleştikten sonra genel bütçeye gelir kaydedilmek üzere ilgili banka hesaplarına aktarılması gerekir iken, söz konusu kesintiler haziran ayından itibaren yapılmaya başlanmış olup bu tutarlar kesinleştikleri tarihten itibaren 333 Diğer Emanetler Hesabına alınmaya başlanmış olup genel bütçeye herhangi bir aktarma işlemi yapılmamıştır.

Sonuç olarak mevzuatı gereği kesilmesi ve ödenmesi gereken tutarların ödenmemesi nedeniyle 2016 yılı bilançosunda 333 Emanetler Hesabında 165.624,21 TL hataya neden

olunmuştur.

Kamu idaresi cevabında; “Söz konusu asgari ücret destek tutarları 2016 yılı bilançosunda 333 Emanetler Hesabında 165.624,21 TL olup, mali yetersizlikler sebebiyle ödenememiştir. İlgili tutarlar en kısa sürede ödeme planına dâhil edilecektir.” denilmektedir.

Sonuç olarak kamu idaresi cevabında; bulguda belirtilen görüşler doğrultusunda işlem tesis edileceği ifade edilmekle birlikte, bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 2: Gelir Tahsilat Oranlarının Düşük Kalması

Belediyenin 2016 yılı ve önceki yıllara ait gelir tahakkuklarının, tahsil edilemeden sonraki yıllara devredilmesi nedeniyle gelirlerinin düşük kaldığı görülmüştür.

5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 38'inci maddesinin (f) bendinde Belediye başkanı belediyenin gelir ve alacaklarını takip ve tahsil etmekle görevli ve yetkili kılınmış,

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 60'ıncı maddesinin (e) bendinde, ilgili mevzuatı çerçevesinde idare gelirlerini tahakkuk ettirmek, gelir ve alacaklarının takip ve tahsil işlemlerini yürütmek mali hizmetler biriminin görevleri arasında sayılmış, mezkur Kanun'un 61'inci maddesinde muhasebe yetkilisinin, gelirlerin ve alacakların tahsili, giderlerin hak sahiplerine ödenmesi, para ve parayla ifade edilebilen değerler ile emanetlerin alınması, saklanması, ilgililere verilmesi, gönderilmesi ve diğer tüm malî işlemlerin kayıtlarının yapılması ve raporlanması ile muhasebe kayıtlarının usulüne uygun, saydam ve erişilebilir şekilde tutulmasından sorumlu olduğu belirtilmiştir.

6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun'un, 37'nci maddesinde; amme alacaklarının hususi kanunlarında belli edilen zamanlarda ödeneceği, hususi kanunlarında ödeme zamanı tespit edilmemiş amme alacaklarının ise Maliye Vekaletince belirtilecek usule yapılacak tebliğden itibaren bir ay içinde ödeneceği, 55'inci maddesinin birinci fıkrasında, amme alacağını vadesinde ödemeyenlere, yedi gün içinde borçlarını ödemeleri veya mal bildiriminde bulunmaları lüzumu bir "ödeme emri" ile tebliğ olunacağı düzenlenmiştir.

Yukarıdaki hükümler birlikte değerlendirildiğinde; amme alacaklarına ilişkin olarak amme borçlusuna bir “ihbarname” düzenlenmeli ve tebliğ edildikten sonra bir ay içinde ödeme

yapılması istenmelidir. Buna rağmen ödeme yapılmazsa borçluya, yedi gün içinde borçlarını ödemesi veya mal bildiriminde bulunması için bir "ödeme emri" düzenlenerek tebliğ edilmelidir. Belediyelerin tahakkuk tahsilat oranı artırabilmeleri için; Mali Hizmetler Müdürlüğünün borcunu ödemeyen kişiler hakkında borcun ödenmesi ve yasal işlemlerin başlatılabilmesi için "Ödeme Emirlerini" zamanında düzenleyip daha sonra bu borçluları hukuk birimine havale etmesi gerekmektedir.

Şile Belediyesinin Gelir Kesin Hesap Cetvelini oluşturan gelir kalemlerinin tahakkuk tahsilât oranlarının düşük düzeyde kaldığı ve toplam tahakkuktan 16.847.561,01 TL'nin gelecek yıla devredilerek tahsil edilemediği tespit edilmiştir. Belediyenin vergi gelirlerinin tahsil oranı %61,5'dir.

Tahakkuk tahsilat oranı bazı gelir kalemlerinde oldukça düşük kalmıştır. Tahsilat oranlarının düşük gerçekleşmesi takip ve tahsil hususunda yeterli özenin gösterilmesini ve yukarıda mezkur mevzuat hükümlerine uygun hareket edilmesini gerektirmektedir.

Kamu idaresi cevabında; "İlgili mevzuat çerçevesinde; amme alacaklarına ilişkin olarak amme borçlusuna bir "ihbarname" düzenlenmeli ve tebliğ edildikten sonra bir ay içinde ödeme yapılması istenmelidir. Buna rağmen ödeme yapılmazsa borçluya, yedi gün içinde borçlarını ödemesi veya mal bildiriminde bulunması için bir "ödeme emri" düzenlenerek tebliğ edilmelidir.

Belediyelerin tahakkuk tahsilat oranı artırabilmeleri için; Mali Hizmetler Müdürlüğünün borcunu ödemeyen kişiler hakkında borcun ödenmesi ve yasal işlemlerin başlatılabilmesi için "Ödeme Emirlerini" zamanında düzenleyip daha sonra bu borçluları hukuk birimine havale etmesi gerekmektedir.

Şile Belediyesinin Gelir Kesin Hesap Cetvelini oluşturan gelir kalemlerinin tahakkuk tahsilat oranlarının düşük düzeyde kaldığı ve toplam tahakkuktan 16.847.561,01 TL'nin gelecek yıla devredilerek tahsil edilemediği tespit edilmiş, tahakkuk tahsilat oranı bazı gelir kalemlerinde oldukça düşük kaldığı anlaşılmıştır. Tahsilat oranlarının düşük gerçekleşmemesi takip ve tahsil hususunda yeterli özenin gösterilmesi ve yukarıda mezkur mevzuat hükümlerine uygun hareket edilmesi hususunda gerekli hassasiyet gösterilerek çalışmalar başlatılacaktır." denilmektedir.

Sonuç olarak kamu idaresi cevabında; bulguda belirtilen görüşler doğrultusunda işlem tesis edileceği ifade edilmekle birlikte, bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 3: Kiraya Verilen Duran Varlıkların İlgili Hesaplarda İzlenmemesi

İdarenin mülkiyetinde bulunan maddi duran varlıkların kiraya verilmesi uygulamaları ile ilgili olarak bu varlıkların izlenmesi için 990 Kiraya Verilen Duran Varlıklar Hesabı ile karşılık hesabının kullanılmadığı tespit edilmiştir.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 990 Kiraya Verilen Duran Varlıklar ile ilgili Hesabın İşleyişi başlıklı 476'ncı maddesine göre; kiraya verilen duran varlıklar, kayıtlı değerleri üzerinden bu hesaba borç, 999 Diğer Nazım Hesaplar Karşılığı Hesabına alacak kaydedilir. Kiraya verilen duran varlıklardan kira süresi sona erenler kayıtlı değerleri üzerinden bu hesaba alacak, 999 Diğer Nazım Hesaplar Karşılığı hesabına borç kaydedilir.

Kamu idarelerinin, varlık, kaynak, gelir ve gider hesaplarının dışında olan ancak mali tabloların bu tablolardan yararlanacak olanların doğru karar vermelerine yardımcı olacak ölçüde yeterli, açık ve anlaşılır olmasını sağlamak için gerekli olan nazım hesapları kullanmaları gerekir.

Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği, Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği ve Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nde nazım hesapların kullanımına ilişkin olarak; Kamu idarelerinin varlık, kaynak, gelir ve gider hesaplarının dışında, muhasebenin bilgi verme ve izleme görevi yüklediği işlemleri, muhasebe disiplini altında toplanması istenen işlemleri ile gelecekte doğması muhtemel hak ve yükümlülüklerine ilişkin işlemlerini izlemek üzere nazım hesapların kullanılacağı, nazım hesapların yalnızca ilgili olduğu diğer nazım hesaplarla karşılıklı olarak borç ve alacak çalışan hesaplardan oluştuğu, bu hesapların mizanda ve bilançonun dipnotunda gösterileceği ilkeleri belirlenmiştir.

Yukarıda açıklandığı üzere; İdarece kiraya verilen maddi duran varlıkların izlenmesi için 990 Kiraya Verilen Duran Varlıklar Hesabı ile karşılık hesabının kullanılması gerekmektedir.

Kamu idaresi cevabında; “Söz konusu mevzuat çerçevesinde; Şile Belediyesi

tarafından kiraya verilen maddi duran varlıkların izlenmesi için 990 Kiraya Verilen Duran Varlıklar Hesabı ile karşılık hesabının kullanılarak, Kamu idarelerinin varlık, kaynak, gelir ve gider hesaplarının dışında, muhasebenin bilgi verme ve izleme görevi yüklediği işlemleri, muhasebe disiplini altında toplanması istenen işlemleri ile gelecekte doğması muhtemel hak ve yükümlülüklerine ilişkin işlemlerini izlemek üzere ilgili nazım hesapların kullanılacağı, bu hesapların mizanda ve bilançonun dipnotunda gösterileceği ilkelerine uyum sağlanacaktır.” denilmektedir.

Sonuç olarak kamu idaresi cevabında; bulguda belirtilen görüşler doğrultusunda işlem tesis edileceği ifade edilmekle birlikte, bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 4: Sözleşmeli Personele Ödenen Ücretlerden İşsizlik Sigortası Primi Kesilmesi

5393 Sayılı Belediye Kanunu'nun 49'uncu maddesine göre çalıştırılan sözleşmeli personele ödenen ücretlerden işsizlik sigortası primi kesilerek Sosyal Güvenlik Kurumuna ödendiği tespit edilmiştir.

4447 sayılı İşsizlik Sigortası Kanunu'nun 46'ncı maddesinin üçüncü fıkrasında;

“.....

5510 sayılı Kanunun; 4'üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) ve (c) bentleri, ikinci fıkrası kapsamında olanlardan bir hizmet akdine dayalı olarak çalışmayanlar ve üçüncü fıkrası, 5'inci, 6'ncı ve geçici 13'üncü maddeleri kapsamında olanlar ile 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununun geçici 20'nci maddesi kapsamında olmakla birlikte memur veya 22/1/1990 tarihli ve 399 sayılı Kanun Hükmünde Kararnameye tabi sözleşmeli statüde bulunanlar ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu, 926 sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanunu, 3269 sayılı Uzman Erbaş Kanunu, 3466 sayılı Uzman Jandarma Kanunu, 2802 sayılı Hakimler ve Savcılar Kanunu, 2547 sayılı Yüksek Öğretim Kanunu, 2914 sayılı Yüksek Öğretim Personel Kanunu, 233 ve 399 sayılı kanun hükmünde kararnameler ile 190 sayılı Kanun Hükmünde Kararnameye tabi kamu kurum ve kuruluşlarının teşkilat kanunlarındaki hükümlerine göre sözleşmeli personel statüsünde çalışanlar ile 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa göre geçici personel statüsünde çalıştırılanlar bu Kanun kapsamına dahil değildir.” denilmektedir.

5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 49'uncu maddesinde ise;

“.....

Bu personel hakkında bu Kanunla düzenlenmeyen hususlarda vize şartı aranmaksızın 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 4'üncü maddesinin (B) fıkrasına göre istihdam edilenler hakkındaki hükümler uygulanır.” Denilmektedir.

Yukarıdaki hükümlerden anlaşılacağı üzere; 5393 sayılı Kanun'un 49'uncu maddesine göre çalışan sözleşmeli personel 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu kapsamındadır. Diğer bir ifadeyle, 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu hükümlerine göre sözleşmeli personel statüsünde çalışanlar gibi 4447 sayılı İşsizlik Sigortası Kanunu kapsamına girmediklerinden bu kişilerin ücretlerinden %1 işsizlik sigortası çalışan payı kesilmemesi, %2 işsizlik sigortası işveren payı da ödenmemesi gerekir.

Kamu idaresi cevabında; “Söz konusu mevzuat çerçevesinde; 5393 sayılı Kanun'un 49'uncu maddesine göre çalışan sözleşmeli personel 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu kapsamındadır. Diğer bir ifadeyle, 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu hükümlerine göre sözleşmeli personel statüsünde çalışanlar gibi 4447 sayılı İşsizlik Sigortası Kanunu kapsamına girmediklerinden bu kişilerin ücretlerinden %1 işsizlik sigortası çalışan payı kesilmemesi, %2 işsizlik sigortası işveren payı da ödenmemesi gerektiğinden 2016 yılı ile ilgili çalışma yapılmış olup, diğer dönemler için çalışmalar sürdürülmektedir.” denilmektedir.

Sonuç olarak kamu idaresi cevabında; bulguda belirtilen görüşler doğrultusunda işlem tesis edileceği ifade edilmekle birlikte, bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 5: Gayrimenkul Kiralamalarında KDV Tahakkukunun Yapılmaması

Belediye tarafından yapılan kiralama işlemlerinin incelenmesi neticesinde; büfe, çay ocağı, sosyal tesis ve benzeri amaçlarla kullanılmak üzere Belediye tarafından işletme hakkı şeklinde kiraya verilen yerlerden katma değer vergisinin tahakkuk edilmediği görülmüştür.

3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanunu'nun 1'inci maddesinde verginin konusunu teşkil eden işlemler sayılmış ve Türkiye'de yapılan ve maddede sayılan işlemlerin katma değer vergisine tabi olduğu belirtilmiştir. Aynı maddenin 3/f bendinde Gelir Vergisi Kanunu'nun 70'inci maddesinde belirtilen mal ve hakların kiralanması işlemlerinin KDV'nin konusuna girdiği hüküm altına alınmıştır.

Mezkûr Kanun'un 17/4-d maddesinde iktisadi işletmelere dâhil olmayan gayrimenkullerin kiralanması işlemlerinin KDV'den müstesna olduğu belirtilmiştir.

Buna göre, iktisadi işletmelerin her türlü kiralama işlemleri KDV Kanunu'nun 1/1 inci maddesine göre KDV'ye tabidir. İktisadi işletmelere dâhil olmayan gayrimenkullerin kiralanması işlemleri ise KDV'den müstesnadır. Gelir Vergisi Kanunu'nun 70'inci maddesinde sayılan gayrimenkuller dışındaki mal ve hakların kiralanması işlemleri ise iktisadi işletmeye dâhil olup olmadığına bakılmaksızın KDV Kanunu'nun 1/3-f maddesine göre KDV'ye tabi olacaktır.

İşletme hakkı; herhangi bir tesisin mülkiyet hakkı devreden tarafta saklı kalmak üzere belirli süre ve bir bedel karşılığında sözleşmede belirtilen esas ve usuller dâhilinde karı ve zararı işletme hakkını devralan tarafa ait olmak koşulu ile gerçek veya tüzel kişiler tarafından işletilmesidir.

Her ne kadar bir gayrimenkul kiralama işlemi gibi gözükse de bir işletme veya müessesenin belirli bir bedel ve süre dâhilinde başkasının kullanımına bırakılması şeklindeki işletme hakkının kiralanması işlemleri Kanun'un 1/3-f maddesine göre KDV'ye tabi tutulacak ve herhangi bir istisna hükmünden yararlanamayacaktır.

3065 sayılı Kanun'un Mükellef başlıklı 8'inci maddesinin h) bendi; Gelir Vergisi Kanunu'nun 70'inci maddesinde belirtilen mal ve hakları kiraya verenleri verginin mükellefi olarak belirlemiştir.

Belediyenin işletme hakkının devri niteliğinde olan yerler için yaptığı ihaleler sonucunda belediye ile kiracı arasında yapılan kira sözleşmelerinde, KDV'nin kiracı tarafından ayrıca ödeneceği belirtilmemiş ve sözleşmelerde kira bedeli "KDV hariç" şeklinde tespit edilmemiştir. KDV konusunda hiçbir açıklamanın yer almadığı görülmüştür. Bu nedenle kira bedeli KDV tutarını da içermektedir.

Yapılan incelemede, Belediyenin 2016 yılı içerisinde tahsil ettiği 826.506,10 TL kira bedelinin tamamını gelir kaydettiği görülmüştür.

Dolayısıyla 600 Gelirler Hesabının olması gerekenden fazla, 391 Hesaplanan KDV Hesabının olması gerekenden eksik çalıştığı tespit edilmiştir. 2016 yılı Bilanço ve Faaliyet Sonuçları Tablosunda 126.077,20 TL tutarında hataya neden olunmuştur.

Kamu idaresi cevabında; “Söz konusu mevzuat çerçevesinde; Belediye tarafından yapılacak kiralamalarda; büfe, çay ocağı, sosyal tesis ve benzeri amaçlarla kullanılmak üzere işletme hakkı şeklinde kiraya verilen yerlerden, kira bedeli ve kira bedeli üzerinden hesaplanacak katma değer vergisi tahakkuku uygulanacaktır.” denilmektedir.

Sonuç olarak kamu idaresi cevabında; bulguda belirtilen görüşler doğrultusunda işlem tesis edileceği ifade edilmekle birlikte, bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 6: Alınan Teminat Mektuplarının İlgili Hesaplarda İzlenmemesi

Şile Belediyesinde ihale işlemlerinin incelemelerinde 4734 sayılı Kanun’a göre ihale üzerinde bırakılan istekliler tarafından kuruma verilen geçici ve kesin teminat mektuplarının 910 Alınan Teminat Mektupları ve 911 Alınan Teminat Mektupları Emanetleri Hesaplarına kaydedilmediği görülmüştür.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği’nin 434 ile 438’inci maddeleri aralığındaki düzenlemeler gereği; muhasebe birimlerine teminat ve depozito olarak teslim edilen teminat ve garanti mektupları ile şahsi ve garantiye ilişkin belgeler ve bunlardan ilgililerine geri verilenler veya paraya çevrilenlerin izlenmesi için 910 ve 911 no.lu hesapların kullanılması gerekmektedir.

Yapılan incelemelerde, Şile Belediyesinin 2005 yılından kalma bir teminat mektubu dışındaki diğer teminat mektuplarını 910 Alınan teminat mektupları ve 911 Alınan Teminat Mektupları Emanetleri Hesabına kaydetmediği görülmüştür. 2016 yılında 436.904,00 TL tutarındaki teminat mektuplarının ilgili hesaplara kaydı yapılmamıştır.

Kamu idaresi cevabında; “Gerekli araştırmalar ve incelemeler neticesinde; 4734 sayılı Kanun’a göre ihale üzerinde bırakılan istekliler tarafından 2016 yılında kuruma verilen toplam 436.904,00 TL tutarında geçici ve kesin teminat mektupları; 17.05.2017 tarih ve 3235 numaralı yevmiye ile 10.000,00 TL, 17.05.2017 tarih ve 3234 numaralı yevmiye ile 5.100,00 TL, 17.05.2017 tarih ve 3233 numaralı yevmiye ile 27.500,00 TL, 17.05.2017 tarih ve 3232 numaralı yevmiye ile 13.500,00 TL, 17.05.2017 tarih ve 3231 numaralı yevmiye ile 4.800,00 TL, 17.05.2017 tarih ve 3230 numaralı yevmiye ile 5.000,00TL, 17.05.2017 tarih ve 3229 numaralı yevmiye ile 6.200,00 TL, 17.05.2017 tarih ve 3228 numaralı yevmiye ile 3.100,00

TL, 17.05.2017 tarih ve 3227 numaralı yevmiye ile 19.000,00 TL, 17.05.2017 tarih ve 3226 numaralı yevmiye ile 10.000,00 TL, 17.05.2017 tarih ve 3225 numaralı yevmiye ile 11.000,00 TL, 17.05.2017 tarih ve 3224 numaralı yevmiye ile 22.000,00 TL, 17.05.2017 tarih ve 3223 numaralı yevmiye ile 64.600,00 TL, 17.05.2017 tarih ve 3222 numaralı yevmiye ile 90.252,00 TL, 17.05.2017 tarih ve 3221 numaralı yevmiye ile 90.252,00 TL, 17.05.2017 tarih ve 3220 numaralı yevmiye ile 45.000,00 TL ve 17.05.2017 tarih ve 3219 numaralı yevmiye ile 9.600,00 TL tutarındaki teminat mektupları 910 Alınan Teminat Mektupları ile 911 Alınan Teminat Mektupları Emanetleri Hesaplarına kaydedilmek suretiyle muhasebe kayıtlarına alınmıştır.” denilmektedir.

Sonuç olarak kamu idaresi cevabında; bulguda belirtilen görüşler doğrultusunda işlem tesis edildiği ifade edilmekle birlikte, bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 7: Yaklaşık Maliyetin Hesaplanmasında Hata Yapılması

Belediyenin personel çalıştırılmasına dayalı hizmet alımlarına ilişkin ihalelerinde yaklaşık maliyetin doğru hesaplanmadığı tespit edilmiştir.

4734 sayılı Kanun’un Yaklaşık maliyet başlıklı 9’uncu maddesi;

“Mal veya hizmet alımları ile yapım işlerinin ihalesi yapılmadan önce idarece, her türlü fiyat araştırması yapılarak katma değer vergisi hariç olmak üzere yaklaşık maliyet belirlenir ve dayanaklarıyla birlikte bir hesap cetvelinde gösterilir. Yaklaşık maliyete ihale ve ön yeterlik ilânlarında yer verilmez, isteklilere veya ihale süreci ile resmî ilişkisi olmayan diğer kişilere açıklanmaz”

Şeklinde düzenlenmiştir.

Hizmet Alım İhaleleri Uygulama Yönetmeliği’nin Yaklaşık maliyetin hesaplanması ve güncellenmesi başlıklı 9’uncu maddesinin 3’üncü fıkrası;

“Hizmetin gerçekleştirilmesi için gerekli olan iş kalemlerine veya iş gruplarına ilişkin miktarların tespit edilen fiyatlarla çarpımı sonucu bulunan tutarların toplanması ile elde edilen genel toplam tutar, sözleşme giderleri ve genel giderler ile KDV hariç olarak belirlenir. Bulunan bu tutara işin niteliği dikkate alınarak % 20 oranını geçmemek üzere yüklenici kârı eklenir. Bu tutar, kâr hariç belirlenen genel toplam tutar üzerinden hesaplanan sözleşme

giderleri ve genel giderler ile toplanarak yaklaşık maliyet hesaplanır.”

Şeklinde düzenlenmiştir.

Yukarıdaki mevzuat hükümleri çerçevesinde personel çalıştırılmasına dayalı ihalelerde yaklaşık maliyet hesaplanırken esas alınacak kâr ile sözleşme giderleri ve genel giderler hesaplanırken dikkat edilmesi gereken nokta matrah olarak arındırılmış tutarın kullanılmasıdır.

Kârın matrahına sözleşme giderleri ve genel giderler, sözleşme giderleri ve genel giderlerin matrahına da kâr dâhil edilmeden tutarlar tespit edilip bulunan tutarlar asgari işçilik maliyetine dâhil edilerek yaklaşık maliyet hesaplanmalıdır.

Yapılan incelemelerde, Belediyenin yapmış olduğu ihalelerde kâr tutarını hesaplarken sözleşme gideri ve genel gider tutarı eklenmiş matrah üzerinden yüklenici kârını hesapladığı görülmüştür. Bu şekilde tespit edilen yaklaşık maliyetler olması gerekenden daha yüksek düzeylerde gerçekleşmektedir.

Kamu idaresi cevabında; “Şile Belediyesi tarafından yapılan ihalelerde kar tutarı hesaplanırken sözleşme gideri ve genel gider tutarı eklenmiş matrah üzerinden yüklenici karını hesapladığı anlaşılmaktadır. Bu şekilde tespit edilen yaklaşık maliyetler olması gerekenden daha yüksek düzeylerde gerçekleştiğinden personel çalıştırılmasına dayalı yapılacak ihalelerde ilgili mevzuatta belirtilen hususlar göz önünde bulundurularak sözleşme gideri ve genel gider tutarı matraha dâhil edilmeden yüklenici karı hesaplanacaktır.” denilmektedir.

Sonuç olarak kamu idaresi cevabında; bulguda belirtilen görüşler doğrultusunda işlem tesis edileceği ifade edilmekle birlikte, bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 8: İmar Programlarının Mevzuatta Öngörülen Süre Zarfında Hazırlanmaması Nedeniyle 1/10 Oranında Emlak Vergisi Uygulamasına Devam Edilmesi

İmar programlarının mevzuatta öngörülen süre zarfında hazırlanmaması nedeniyle, tasarrufu kısıtlanmış bina ve arsalarla ilişkin emlak vergisinin 1/10 oranında uygulanmaya devam edildiği görülmüştür.

1319 sayılı Emlak Vergisi Kanunu'nun 30'uncu maddesinde; kanunlar veya diğer mevzuatla tasarrufu kısıtlanan bina, arsa veya araziye ilişkin olarak emlak vergisinin,

kısıtlamanın devam ettiği süre zarfında 1/10 oranında uygulanacağı belirtilmiştir.

Mezkûr Kanunun ilgili hükmüne dayanılarak yürürlüğe konulan Tasarrufu Kısıtlanan Bina, Arsa ve Arazi Hakkında Yönetmelik'in 2'nci maddesinde ise, imar planlarında, resmi yapılara, tesislere ve okul, cami, yol, meydan, otopark, yeşil saha, çocuk bahçesi, pazar yeri, hal, mezbaha ve benzeri umumi hizmetlere ayrılmış olması sebebiyle üzerinde inşaat yapılmasına izin verilmeyen arsalar ile esaslı değişiklik ve ilaveler yapılmasına izin verilmeyen binaların tasarrufu kısıtlanmış sayılacağı; bu hallerde kısıtlı vergilemenin, imar planının kesinleştiği tarihi izleyen yılbaşından itibaren yapılacağı; kısıtlamanın, ilgili arsa veya binanın bulunduğu alan imar programına alınmaya (imar programının kesinleştiği tarihe) kadar devam edeceği ifade edilmiştir.

Ayrıca, 3194 sayılı İmar Kanunu'nun 10'uncu maddesinde; imar planlarının yürürlüğe girmesinden itibaren en geç 3 ay içerisinde bu planları tatbik üzere 5 yıllık imar programlarının hazırlanacağı; aynı Kanun'un 13'üncü maddesinde ise imar planlarında umumi hizmetlere ayrılan yerlerden imar programına alınanlara ilişkin olarak emlak vergisi ödemesinin durdurulacağı ifade edilmiştir.

Yukarıda yer verilen mevzuat hükümlerinden anlaşılacağı üzere, imar planlarında umumi hizmete ayrılan ve dolayısı ile mevzuat gereği tasarrufu kısıtlanan bina ve arsalarla ilişkin olarak emlak vergisi; imar planlarının kesinleştiği tarihi izleyen yılbaşından itibaren 1/10 oranında tahsil edilecek, imar planlarının tatbikine ilişkin imar programlarının hazırlanmasından itibaren ise emlak vergisi uygulaması durdurulacaktır. İmar programları ise ilgili imar planlarının yürürlüğe girdiği tarihten itibaren en geç 3 ay içerisinde hazırlanacaktır.

Dolayısı ile mevzuat 1/10 oranında emlak vergisi uygulamasını, imar planlarının kesinleşme tarihinden bu planlara ilişkin programların hazırlanmasına kadar geçecek 3 aylık dönem için öngörmüştür. Mevzuatta öngörülen 3 aylık dönem içerisinde imar programlarının hazırlanamaması durumunda, her ne kadar 1/10'luk emlak vergisi uygulamasına devam edilmesi gerekecek olsa da, İdareden kaynaklanan nedenlerle mükellefe emlak vergisi tahakkuk ettirilmeye devam edilmiş olacaktır.

Yapılan denetimlerde; mevzuatta imar planlarının uygulanmasına ilişkin olarak 3 aylık zaman zarfında hazırlanması öngörülen imar programlarının son 10 yıl içerisinde hiç hazırlanmadığı; dolayısı ile tasarrufu kısıtlanmış bina ve arsalarla ilişkin olarak 1/10 oranında

emlak vergisinin genel bir uygulama olarak devam ettirildiği; bu kapsamda olan bina ve arsalarla ilişkin olarak 2016 yılında 636 mükellef için emlak vergisi tahakkuk ettirildiği görülmüştür.

Kamu idaresi cevabında; “Söz konusu mevzuat çerçevesinde; İmar planlarının uygulamasına ilişkin olarak 3 aylık zaman zarfında hazırlanması öngörülen imar programlarının son 10 yıl içerisinde hiç hazırlanmadığı; dolayısı ile tasarrufu kısıtlanmış bina ve arsalarla ilişkin olarak 1/10 oranında emlak vergisinin genel bir uygulama olarak devam ettirildiği; bu kapsamda olan bina ve arsalarla ilişkin olarak 2016 yılında 636 mükellef için emlak vergisi tahakkuk ettirildiği anlaşılmıştır.

İmar planlarında umumi hizmete ayrılan ve dolayısı ile mevzuat gereği tasarrufu kısıtlanan bina ve arsalarla ilişkin olarak emlak vergisi; imar planlarının kesinleştiği tarihi izleyen yılbaşından itibaren 1/10 oranında tahsil edilecek, imar planlarının tatbikine ilişkin imar programlarının hazırlanmasından itibaren ise emlak vergisi uygulaması durdurulacaktır. İmar programları ise ilgili imar planlarının yürürlüğe girdiği tarihten itibaren en geç 3 ay içerisinde hazırlanacaktır.” denilmektedir.

Sonuç olarak Kamu İdaresi, cevabında bulguda belirtilen hususlara iştirak ederek konunun düzeltilmesi için yapılacak işlemleri belirtmiştir. Bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 9: 4734 Sayılı Kanun Kapsamında Yapılan Mal Alım İhalelerine İlişkin Hakediş Ödemelerinde SGK Borcu Olmadığına İlişkin Belgelerin Mevzuata Uygun Şekilde Kontrol Edilmemesi

Kurum tarafından gerçekleştirilen mal alım ihalelerine ilişkin kayıt ve hakediş ödemelerinin incelenmesi neticesinde; 4734 sayılı Kanun uyarınca yapılan mal alım ihalelerine ilişkin hakediş ödemelerinde yüklenicinin Sosyal Güvenlik Kurumuna olan borçlarının sorgulanmadığı tespit edilmiştir.

29.09.2008 tarih ve 27012 (2.mük) sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren Sosyal Güvenlik Kurumu Prim ve İdari Para Cezası Borçlarının Hakedişlerden Mahsubu, Ödenmesi ve İlişiksizlik Belgesinin Aranması Hakkında Yönetmelik’in 6’ncı maddesinde idarece, işverenlerin hakedişlerinin, Sosyal Güvenlik Kurumuna idari para cezası, prim ve prime ilişkin borçlarının olmaması kaydıyla ödenebileceği, idarenin, işverene yapacağı her

hakediş ödemesinden önce, işverenin ve varsa alt işverenlerinin söz konusu borçlarını sorgulaması gerektiği hüküm altına alınmıştır. Aynı Yönetmelik'in 9'uncu maddesinde söz konusu kontrolleri yerine getirmeden hakediş ödenmesi durumunda, ilgililer hakkında genel hükümlere göre işlem yapılacağı ifade edilmiştir.

4734 sayılı Kanun uyarınca yapılan mal alım ihalelerine ilişkin hakedişlerin hak sahiplerine ödenmesinden önce, ilgili yüklenicinin Sosyal Güvenlik Kurumuna olan borçlarının sorgulanması gerektiği açıktır.

Yapılan incelemelerde, Kurum tarafından mal alımlarına ilişkin hakediş ödemelerinde mezkûr yükümlülüğün yerine getirilmediği, gerekli sorgulamalar yapılmadan hakediş ödemelerinde bulunduğu tespit edilmiştir. Mevzuatla getirilen kontrol yükümlülüğüne uyulmadan ödeme yapılması kamu zararlarına sebebiyet verebileceği gibi ilgili kişiler aleyhine idari yaptırımlara da neden olabilecektir.

Kamu idaresi cevabında; “Söz konusu mevzuat hükümleri çerçevesinde; Şile Belediyesi tarafından mal alımlarına ilişkin hakediş ödemelerinde mezkûr yükümlülüğün yerine getirilmediği, gerekli sorgulamalar yapılmadan hakediş ödemelerinde bulunduğu tespit edilmiştir. Mevzuatla getirilen kontrol yükümlülüğüne uyulmadan ödeme yapılması kamu zararlarına sebebiyet verebileceği gibi ilgili kişiler aleyhine idari yaptırımlara da neden olabileceği göz önünde bulundurularak mal alımlarına ilişkin hakediş ödemelerinde mezkûr yükümlülüğün yerine getirilmek amacıyla gerekli sorgulamaların yapılarak hakediş ödemelerinin gerçekleştirileceğini arz ederim.” denilmektedir.

Sonuç olarak kamu idaresi cevabında; bulguda belirtilen görüşler doğrultusunda işlem tesis edileceği ifade edilmekle birlikte, bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 10: Belediye Başkan Yardımcılarının İhale Komisyonlarında Görevlendirilmesi

Belediyenin ihale komisyonlarının tespitinde sistematik hata yaptığı, ihale yetkilileri tarafından belediye başkan yardımcılarının ihale komisyon başkanı olarak seçildiği görülmüştür.

4734 sayılı Kanun'un Tanımlar başlıklı 4'üncü maddesinde;

“İhale yetkilisi: İdarenin, ihale ve harcama yapma yetki ve sorumluluğuna sahip kişi

veya kurulları ile usulüne uygun olarak yetki devri yapılmış görevlilerini,”

Şeklinde tanımlanmıştır.

Mezkûr Kanunun İhale Komisyonu başlıklı 6’ncı maddesinde;

“İhale yetkilisi, biri başkan olmak üzere, ikisinin ihale konusu işin uzmanı olması şartıyla, ilgili idare personelinden en az dört kişinin ve muhasebe veya malî işlerden sorumlu bir personelin katılımıyla kurulacak en az beş ve tek sayıda kişiden oluşan ihale komisyonunu, yedek üyeler de dahil olmak üzere görevlendirir.

İhaleyi yapan idarede yeterli sayı veya nitelikte personel bulunmaması halinde, bu Kanun kapsamındaki idarelerden komisyona üye alınabilir.”

Hükmü yer almaktadır.

5018 sayılı Kanun’un Harcama Yetkisi ve Yetkilisi başlıklı 31’inci maddesi;

“Bütçeyle ödenek tahsis edilen her bir harcama biriminin en üst yöneticisi harcama yetkilisidir.

.....”

Şeklinde düzenlenmiştir.

Yukarıdaki mevzuat hükümleri çerçevesinde; ilçe belediyelerinde bütçeyle ödenek tahsis edilen birim olan müdürlüklerin en üst yöneticisi konumundaki müdürler harcama yetkilisi ve dolayısıyla ihale yetkilisi sıfatını haizdirler. Bu doğrultuda ilgili birim müdürleri ihale komisyon üyelerini ve başkanını seçmektedir.

Yapılan tüm ihalelerde müdürler ihale komisyon başkanı olarak belediye başkan yardımcılarını belirlemektedir. Bir konuda görevlendirme yapan kişi veya makamın, görevlendirilen kişi veya makama göre hiyerarşik anlamda “eşit” veya daha “üst” konumda olması gerekirken belediyenin yaptığı ihalelerde, ihale yetkilisi konumundaki kişi ilgili müdürler iken, ihale komisyonu başkanı olarak görevlendirdiği kişi hiyerarşik olarak üstü konumundaki Belediye Başkan Yardımcısı sıfatını taşımaktadır.

Hem ihale komisyonunun, hem de ihale yetkilisinin kararlarını alırken bağımsız ve objektif kriterleri esas alarak hareket etmeleri gerekmektedir. Söz konusu ihalelerde ihale

yetkilisi konumundaki müdürler amiri konumunda bulunan Belediye Başkan Yardımcısının komisyon başkanı sıfatıyla imzasının bulunduğu bir karar karşısında; İdare Hukukunun Genel İlkeleri ve Türk Kamu Yönetiminin işleyişi ile 657 sayılı Kanun'un amir-memur ilişkilerini düzenleyen hükümleri göz önüne alındığında "objektif ve bağımsız" davranabilmesini zorlaştıracığı ortadadır. Bu nedenle söz konusu görevlendirmelerin doğru olmadığı düşünülmektedir.

Kamu idaresi cevabında; "Söz konusu ihalelerde ihale yetkilisi konumundaki müdürler amiri konumunda bulunan Belediye Başkan Yardımcısının komisyon başkanı sıfatıyla imzasının bulunduğu bir karar karşısında; İdare Hukukunun Genel İlkeleri ve Türk Kamu Yönetiminin işleyişi ile 657 sayılı Kanunun amir-memur ilişkilerini düzenleyen hükümleri göz önüne alındığında "objektif ve bağımsız" davranabilmesini zorlaştıracığından söz konusu görevlendirmelerin doğru olmadığı gerekçesiyle ilgili birim müdürlerinin ihale komisyon üyelerini ve başkanını seçerken "eşit" veya daha "üst" konumda olmasına özen gösterilmektedir." denilmektedir.

Sonuç olarak kamu idaresi cevabında; bulguda belirtilen görüşler doğrultusunda işlem tesis edileceği ifade edilmekle birlikte, bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 11: Kaynak Sularına İlişkin Olarak Denetim Faaliyetlerinin Yerine Getirilmemesi Nedeniyle Kaynak Suları Harcının Tahakkuk Ettirilmemesi

Belediyenin, sınırları içerisinde faaliyet gösteren 12 firmanın satmak üzere özel kaplara doldurduğu kaynak sularını denetlenmediği; bu nedenle denetime ilişkin olarak mevzuatta öngörülen harcın tahakkuk ettirilmediği tespit edilmiştir.

2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu'nun 64'üncü maddesinde; özel kaplara doldurulmak suretiyle satılacak olan kaynak sularının (işlenmiş sular dâhil) belediyelerce denetleneceği ve kaplara özel işaret konulacağı, bu şekilde suların hangi kaynaklara ait olduklarının gösterileceği, bu işlemin ise Kaynak Suları Harcına tabi olduğu belirtilmiştir.

Bahsi geçen hüküm gereği, satılmak üzere Belediye sınırları içerisinde özel kaplara doldurulan kaynak sularının Belediyece denetlenmesi ve bu işleme ilişkin olarak belirlenen kaynak suları harcının tahakkuk ettirilmesi gerekmektedir.

Kamu idaresi cevabında; “Söz konusu mevzuat hükümleri çerçevesinde; satılmak üzere Belediye sınırları içerisinde özel kaplara doldurulan kaynak sularının Şile Belediyesi tarafından denetlenmesi ve bu işleme ilişkin olarak belirlenen kaynak suları harcının tahakkuk ettirilmesi gerektiği anlaşılmaktadır.

Şile Belediyesi sınırları içerisinde faaliyet gösteren 12 firmanın satmak üzere özel kaplara doldurduğu kaynak sularının denetlenmediği; bu nedenle denetime ilişkin olarak mevzuatta öngörülen harcın tahakkuk ettirilmediği tespit edilmiş olup, ilgili denetime ilişkin olarak fayda-maliyet ilişkisi göz önünde bulundurulmak suretiyle gerekli çalışmalar başlatılacaktır.” denilmektedir.

Sonuç olarak Kamu İdaresi, cevabında bulguda belirtilen hususlara iştirak ederek konunun düzeltilmesi için yapılacak işlemleri belirtmiştir. Bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 12: Konut ve Çatılı İşyeri Kiraya Verme İşlemlerine İlişkin Sözleşme Sürelerinin Mevzuata Aykırı Şekilde Başkanlık Oluru ile Uzatılması

İdare tarafından gerçekleştirilen konut ve çatılı işyeri kiraya verme işlemlerinden 7’sinde, kira sözleşme süresinin ilk sözleşmeye dayanarak mevzuatta belirtilen 10 yıllık süreyi aşacak şekilde Başkanlık oluru ile uzatıldığı tespit edilmiştir.

6098 sayılı Türk Borçlar Kanunu’nun 347’nci maddesinde belirli süreli konut ve çatılı işyeri kiralamalarına ilişkin olarak, kiracının sözleşmenin sona erdiği yönünde bildirim bulunmadıkça sözleşme süresinin birer yıllık aralıklarla uzamaya devam edeceği; kiraya verenin sözleşme süresinin bitimine dayanarak sözleşmeyi sona erdiremeyeceği belirtilmiştir. Ancak Kanun’da belirtildiği şekilde bildirimde bulunmak koşuluyla kiraya verenin, 10 yıllık uzama süresi sonunda herhangi bir sebep göstermeksizin sözleşmeye son verebileceği ifade edilmiştir.

Yukarıda belirtilen mevzuat hükümlerinden anlaşılacağı üzere konut ve çatılı işyeri kiralamalarında, sözleşmenin yapıldığı tarihten itibaren 10 yıllık sürenin dolmasıyla kiraya veren, sözleşmeye devam etme ya da herhangi bir sebep göstermeksizin son verme konusunda irade serbestisine sahip olmaktadır.

6098 sayılı Türk Borçlar Kanunu’nun yukarıda belirtilen genel düzenlemeleri

kapsamında idare, konut ve çatılı işyerlerine ilişkin kiralamalarda 10 yıl dolmadan sadece sözleşme süresinin sona erdiğini öne sürerek kira sözleşmelerine son veremeyecektir. İdare, 10 yıllık kiralama süresi dolduktan sonra 6098 sayılı Kanun çerçevesinde sözleşme süresini uzatma konusunda serbestiye sahip olsa da; bu Kanun'a göre daha özel düzenlemeler içeren 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu'nun 64'üncü maddesinde yer alan kiraya verilecek taşınır ve taşınmaz malların kira süresinin on yıldan çok olamayacağı hükmü gereği, kira sözleşmelerine son verilmesi gerekecektir.

Yukarıda yer verilen mevzuat hükümleri ve açıklamalar doğrultusunda; İdarenin sözleşme süresi 10 yılı aşan konut ve çatılı işyerlerine ait kira sözleşmelerini feshetmesi ve bunlardan yeniden kiraya verilmesi uygun görülenlerin işlemlerini 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu'nun ilgili hükümleri çerçevesinde yenilemesi gerekirken, ilgili taşınmazların kira sözleşme sürelerinin ihale yapılmaksızın uzatıldığı tespit edilmiştir.

Kamu idaresi cevabında; “Şile Belediyesi tarafından gerçekleştirilen konut ve çatılı işyeri kiraya verme işlemlerinden 7'sinde, kira sözleşme süresinin ilk sözleşmeye dayanarak mevzuatta belirtilen 10 yıllık süreyi aşacak şekilde Başkanlık oluru ile uzatıldığı tespit edilmiştir.

Söz konusu mevzuat çerçevesinde; Şile Belediyesinin sözleşme süresi 10 yılı aşan konut ve çatılı işyerlerine ait kira sözleşmelerini feshetmesi ve bunlardan yeniden kiraya verilmesi uygun görülenlerin işlemlerini 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu'nun ilgili hükümleri çerçevesinde yenilemesi gerekirken, ilgili taşınmazların kira sözleşme sürelerinin ihale yapılmaksızın uzatıldığı tespit edilmiş olup, 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu'nun 64 üncü maddesinde yer alan kiraya verilecek taşınır ve taşınmaz malların kira süresinin on yıldan çok olamayacağı hükmü gereği, bu kapsamda yer alan kira sözleşmelerine son verilerek ilgili Kanun gereği tekrar ihale edilmesi sağlanacaktır.” denilmektedir.

Sonuç olarak Kamu İdaresi, cevabında bulguda belirtilen hususlara iştirak ederek konunun düzeltilmesi için yapılacak işlemleri belirtmiştir. Bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 13: Mükellefiyeti Doğuran Şartların Ortadan Kalkmasına Rağmen Emlak Vergisi Tahakkuk Ettirilmesi

Yapılan denetimlerde, 2015 yılı içerisinde bina, arsa veya arazisini satmış olan, dolayısı

ile ilgili mevzuat hükümleri çerçevesinde mükellefiyetleri ortadan kalkan 105 mükellefe (2015 yılı Emlak Vergisi mükellefleri) ilişkin olarak, 2016 yılı Emlak Vergisi tahakkukunun yapıldığı; bu mükelleflerden 23'ünden bahsi geçen emlak vergisinin tahsil edildiği; 82'sine ilişkin vergi alacağının ise halen kayıtlarda olduğu tespit edilmiştir.

1319 sayılı Emlak Vergisi Kanunu'nun 3 ve 13'üncü maddelerinde bina ve arazi vergilerini; bina veya arazinin maliklerinin, varsa intifa hakkı sahiplerinin, her ikisi de yoksa bina veya araziye malik gibi tasarruf edenlerin ödeyeceği ifade edilmiştir. Mezkûr Kanun hükümleri çerçevesinde emlak vergisine konu taşınmazın satılması durumunda, vergiye ilişkin mükellefiyet de ortadan kalkmaktadır.

2015 yılı içerisinde bina, arsa veya arazisini satmış olan 105 ilgili hakkında emlak vergisi tahakkuk ettirildiği görülmüştür. Bu çerçevede, 2016 yılı içerisinde yersiz tahakkuk edilen Emlak Vergisi toplamı 10.349,00 TL olup, bu tahakkuka ilişkin olarak tahsil edilen tutar 2.212,00 TL'dir.

Emlak servisi 2015 yılı içerisinde gerçekleşen 14.398 adet bina ve arazi satışına ilişkin olarak 14.293 mükellefiyet düşümü gerçekleştirmiştir. 105 kişiye ilişkin yersiz tahakkukun, işlemlerin manuel yapılmasından dolayı sehven gerçekleştiği değerlendirilmektedir.

Kamu idaresi cevabında; “Söz konusu mevzuat çerçevesinde; 2015 yılı içerisinde bina, arsa veya arazisini satmış olan 105 ilgili hakkında emlak vergisi tahakkuk ettirildiği görülmüştür. Bu çerçevede, 2016 yılı içerisinde yersiz tahakkuk edilen Emlak Vergisi toplamı 10.349,00 TL olup, bu tahakkuka ilişkin olarak tahsil edilen tutar 2.212,00 TL'dir.

Emlak servisi 2015 yılı içerisinde gerçekleşen 14.398 adet bina ve arazi satışına ilişkin olarak 14.293 mükellefiyet düşümü gerçekleştirmiştir. 105 kişiye ilişkin yersiz tahakkukun, işlemlerin manuel yapılmasından dolayı sehven gerçekleştiğinden ilgili tahakkukların düşümü gerçekleştirilecektir.” denilmektedir.

Sonuç olarak Kamu İdaresi, cevabında bulguda belirtilen hususlara iştirak ederek konunun düzeltilmesi için yapılacak işlemleri belirtmiştir. Bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 14: Personel Çalıştırılmasına Dayalı Hizmet Alımlarında İşçi Ücretlerinin Zamanında Ödenip Ödenmediğinin Kontrolünün Yapılmaması

Personel çalıştırılmasına dayalı hizmet alımları kapsamında çalıştırılan işçilere yükleniciler tarafından ödenen ücrete ilişkin herhangi bir kanıtlayıcı belge; banka dekontu ya da bir banka kaydı yer almadığı tespit edilmiştir.

4857 sayılı İş Kanunu'nun "*Kamu makamlarının ve asıl işverenlerin hakedişlerinden ücreti kesme yükümlülüğü*" başlıklı 36'ncı maddesinin beşinci fıkrasında 6552 sayılı Kanun'la değişikliğe gidilmiş, işçi ücretlerinin ödenip ödenmediğinin asıl işveren tarafından aylık olarak kontrol edilmesi ve ödenmeyen ücretlerin hakedişlerden kesilerek işçinin banka hesabına yatırılması gerekliliği hüküm altına alınmıştır.

Aynı husus Hizmet İşleri Genel Şartnamesinde de düzenlenmiş ve Şartnamenin "*Çalışanların Özlük Hakları*" başlıklı 38'inci maddesinde kontrol teşkilatının işçi ücretlerinin tam ve zamanında ödenip ödenmediğini her ay resen kontrol etmek ve bu konuda kendisine ulaşan başvuruları (talep ve ihbarları) ivedilikle değerlendirmekle görevli olduğu belirtilmiştir.

Kurum tarafından gerçekleştirilen ihalelerde de benzer hususlarda düzenlemeler yapılmıştır. Söz konusu ihalelerin teknik şartname ve sözleşmelerinde ücretlerin ayın hangi gününe kadar (5'i, 10'u gibi) ödeneceği, bankada işçiler için hesap açtırılacağı, dekontun ibraz edileceği belirtilmiş, bu ücretlerin zamanında yatırılmaması durumunda hangi cezai müeyyidelerin uygulanacağı hüküm altına alınmıştır.

Söz konusu ihalelere ilişkin ödeme emirleri, hak ediş belgeleri incelenmesi neticesinde; ihalelerin tamamında işçi ücret ödemelerinin gecikmeli gerçekleştirilip gerçekleştirilmediğine dair bir kontrolün yapılmadığı görülmüştür. Bu ihalelere ait hakediş ödemelerinden bazılarında maaş bordroları yer almazken, maaş bordroları bulunanlarda da işçi maaşlarının bankaya yattığına ilişkin bir hesap pusulası ya da dekont yer almamaktadır. Buna rağmen Kurum tarafından yüklenicilere hakediş ödemeleri gerçekleştirilmiştir. Kurum tarafından hakediş ödemesinin yapıldığı ayda ücretlerin yatırıldığı kontrol edilmemiştir.

Personel çalıştırılmasına dayalı hizmet alımlarında hakediş ayı ve öncesine ait işçi ücretleri kontrol edilmeden hak ediş düzenlenmesi ve ödemenin gerçekleştirilmesi mevzuata aykırı olduğu gibi kurumlar açısından da riskler içermektedir.

Dolayısıyla Kurumun hakediş ödemesi yapmadan önce hak edişin ilgili olduğu aya ait işçi alacaklarını kontrol etmesi hem mevzuat olarak hem de riskli durumların önlenmesi açısından bir zorunluluktur. İhalelerde mali yeterlilik kriterlerinin bir amacı da bu gibi işçilik ücretlerinin zamanında ödenip ödenemeyeceğinin anlaşılmasıdır.

Yukarıda açıklanan gerekçelerle; personel çalıştırılmasına dayalı hizmet alımlarında hakediş ödemesi yapılmadan önce kontrol teşkilatı tarafından hakedişin ilgili olduğu aya ilişkin işçi alacaklarının kontrol edilmesi, bu kontrol esnasında banka kayıtları ile aylık ücret bordro uyumunun dikkate alınması gerekmektedir. Kurum tarafından bu hususun dikkate alınmaması hem hatalı hem de mali açıdan riskli bir durum oluşturmaktadır.

Kamu idaresi cevabında; “Söz konusu mevzuat çerçevesinde; Şile Belediyesinin personel çalıştırılmasına dayalı hizmet alımlarında hakediş ödemesi yapılmadan önce kontrol teşkilatı tarafından hakedişin ilgili olduğu aya ilişkin işçi alacakları kontrol edilecek ve bu kontrol esnasında banka kayıtları ile aylık ücret bordro uyumu dikkate alınacaktır.” denilmektedir.

Sonuç olarak kamu idaresi cevabında; bulguda belirtilen görüşler doğrultusunda işlem tesis edileceği ifade edilmekle birlikte, bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

EKLER**Ek 1: Kamu İdaresi Mali Tabloları****ŞİLE BELEDİYE BAŞKANLIĞI FAALİYET SONUÇLARI TABLOSU**

Hesap Kodu	Yardımcı Hesap				GİDERİN TÜRÜ	2014	2015	2016
	Kod.1	Kod.2	Kod.3	Kod.4		TL	TL	TL
630	01				Personel Giderleri	6.339.115,61	7.038.598,35	8.412.946,31
630	02				Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri	919.179,95	1.086.018,29	1.301.779,01
630	03				Mal ve Hizmet Alım Giderleri	16.825.033,99	29.312.061,97	36.977.764,47
630	04				Faiz Giderleri	0,00	0,00	0,00
630	05				CARİ TRANSFERLER	522.471,24	589.695,09	515.183,17
630	12				Gelirlerin Ret ve İadesinden Kaynaklanan Giderler	15.455,93	16.458,79	12.390,80
630	13				AMORTİSMAN GİDERLERİ	783.380,17	736.379,46	1.879.989,02
630	14				İlk Madde ve Malzeme Giderleri	541.748,45	794.677,45	1.377.757,86
630	25				KAMU İDARELERİNE BEDELSİZ OLARAK DEVREDİLEN MALİ OLMAYAN	0,00	0,00	80.136,00

					VARLIKLARDAN KAYNAKLANAN GİDERLER			
					GİDERLER TOPLAMI	25.946.385,34	39.573.889,40	50.557.946,64

Hesap Kodu	Yardımcı Hesap				GELİRİN TÜRÜ	2014	2015	2016
	Kod.1	Kod.2	Kod.3	Kod.4		TL	TL	TL
600	01				VERGİ GELİRLERİ	15.549.223,68	15.215.147,34	20.123.732,23
600	03				TEŞEBBÜS VE MÜLKİYET GELİRİ	2.675.594,57	1.885.039,34	1.153.280,39
600	04				ALINAN BAĞIŞ VE YARDIMLAR	504.265,93	93.000,00	504.452,05
600	05				DİĞER GELİRLER	7.286.397,00	10.157.782,27	11.915.442,60
600	06				SERMAYE GELİRLERİ	0,00	0,00	0,00
					GELİRLER TOPLAMI	26.015.481,18	27.350.968,95	33.696.907,27
					FAALİYET SONUCU (+/-)	69.095,84	-12.222.920,45	- 16.861.039,37

ŞİLE BELEDİYE BAŞKANLIĞI BİLANÇO

AKTİF HESAPLAR		2016	PASİF HESAPLAR		2016
		TL			TL
I	DÖNEN VARLIKLAR	23.202.899,85	III	KISA VADELİ YABANCI KAYNAKLAR	18.395.237,88
A	HAZIR DEĞERLER	2.357.414,38	A	KISA VADELİ İÇ MALİ BORÇLAR	0,00
1	KASA HESABI	0,00	1	BANKA KREDİLERİ HESABI	0,00
2	ALINAN ÇEKLER HESABI	0,00	2	KAMU İDARELERİNE MALİ BORÇLAR HESABI	0,00
3	BANKA HESABI	1.492.243,39	3	CARİ YILDA ÖDENECEK TAHVİLLER HESABI	0,00
4	VERİLEN ÇEKLER VE GÖNDERME EMİRLERİ HESABI (-)	0,00	4	KISA VADELİ DİĞER İÇ MALİ BORÇLAR HESABI	0,00
5	PROJE ÖZEL HESABI	0,00	B	KISA VADELİ DIŞ MALİ BORÇLAR	0,00
6	DÖVİZ HESABI	0,00	1	CARİ YILDA ÖDENECEK DIŞ MALİ BORÇLAR HESABI	0,00
7	DÖVİZ GÖNDERME EMİRLERİ HESABI (-)	0,00	C	FAALİYET BORÇLARI	5.247.348,06
8	DİĞER HAZIR DEĞERLER HESABI	0,00	1	BÜTÇE EMANETLERİ HESABI	5.247.348,06
9	BANKA KREDİ KARTLARINDAN ALACAKLAR HESABI	865.170,99	2	BÜTÇELEŞTİRİLECEK BORÇLAR HESABI	0,00

B	MENKUL KIYMET VE VARLIKLAR	0,00	D	EMANET YABANCI KAYNAKLAR	4.434.294,06
1	MENKUL VARLIKLAR HESABI	0,00	1	ALINAN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR HESABI	2.811.789,06
2	DİĞER MENKUL KIYMET VE VARLIKLAR HESABI	0,00	2	EMANETLER HESABI	1.622.505,00
C	FAALİYET ALACAKLARI	14.491.625,51	E	ALINAN AVANSLAR	0,00
1	GELİRLERDEN ALACAKLAR HESABI	0,00	1	ALINAN SİPARİŞ AVANSLARI HESABI	0,00
2	GELİRLERDEN TAKİPLİ ALACAKLAR HESABI	9.868.917,77	2	ALINAN DİĞER AVANSLAR HESABI	0,00
3	GELİRLERDEN TECİLLİ VE TEHİRLİ ALACAKLAR HESABI	332.954,37	F	ÖDENECEK DİĞER YÜKÜMLÜLÜKLER	8.705.232,92
4	Verilen Depozito ve Teminatlar Hs.	285.919,17	1	ÖDENECEK VERGİ VE FONLAR HESABI	0,00
5	DİĞER FAALİYET ALACAKLARI HESABI	4.003.834,20	2	ÖDENECEK SOSYAL GÜVENLİK KESİNTİLERİ HESABI	0,00
D	KURUM ALACAKLARI	0,00	3	FONLAR VEYA DİĞER KAMU İDARELERİ ADINA YAPILAN TAHSİLAT HESABI	1.667.419,55
1	KURUMCA VERİLEN BORÇLARDAN ALACAKLAR HESABI	0,00	4	KAMU İDARELERİ PAYLARI HESABI	31.520,38
2	TAKİPTEKİ KURUM ALACAKLARI HESABI	0,00	5	VADESİ GEÇMİŞ, ERTELENMİŞ VEYA	7.006.292,99

				TAKSİTLENDİRİLMİŞ VERGİ VE DİĞER YÜKÜMLÜLÜKLER HESABI	
E	DİĞER ALACAKLAR	213.378,40	G	BORÇ VE GİDER KARŞILIKLARI	0,00
1	KİŞİLERDEN ALACAKLAR HESABI	213.378,40	1	KIDEM TAZMİNATI KARŞILIĞI HESABI	0,00
F	STOKLAR	11.829,79	2	DİĞER BORÇ VE GİDER KARŞILIKLARI HESABI	0,00
1	İLK MADDE VE MALZEMELER	11.829,79	H	GELECEK AYLARA AİT GELİRLER VE GİDER TAHAKKULARI	0,00
2	TİCARİ MALLAR HESABI	0,00	1	GELECEK AYLARA AİT GELİRLER HESABI	0,00
3	DİĞER STOKLAR HESABI	0,00	2	GİDER TAHAKKUKLARI HESABI	0,00
G	ÖN ÖDEMELER	196.861,33	I	DİĞER KISA VADELİ YABANCI KAYNAKLAR	8.362,84
1	İŞ AVANS VE KREDİLERİ HESABI	0,00	1	HESAPLANAN KATMA DEĞER VERGİSİ HESABI	8.286,42
2	PERSONEL AVANSLARI HESABI	0,00	2	SAYIM FAZLALARI HESABI	76,42
3	BÜTÇE DIŞI AVANS VE KREDİLER HESABI	195.561,33	3	DİĞER ÇEŞİTLİ KISA VADELİ YABANCI KAYNAKLAR HESABI	0,00
4	AKREDİTİFLER HESABI	0,00	IV	UZUN VADELİ YABANCI KAYNAKLAR	316.488,12
5	MAHSUP DÖNEMİNE	1.300,00	A	UZUN VADELİ İÇ MALİ	159.450,85

	AKTARILAN AVANS VE KREDİLER HESABI			BORÇLAR	
6	PROJE ÖZEL HESABINDAN VERİLEN AVANS VE AKREDİTİFLER HESABI	0,00	1	BANKA KREDİLERİ HESABI	159.450,85
7	DOĞRUDAN DIŞ PROJE KREDİ KULLANIMLARI AVANS VE AKREDİFLERİ HESABI	0,00	2	KAMU İDARELERİNE MALİ BORÇLAR HESABI	0,00
H	GELECEK AYLARA AİT GİDERLER	0,00	3	TAHVİLLER HESABI	0,00
1	GELECEK AYLARA AİT GİDERLER HESABI	0,00	4	UZUN VADELİ DİĞER İÇ MALİ BORÇLAR HESABI	0,00
I	DİĞER DÖNEN VARLIKLAR	5.931.790,44	B	UZUN VADELİ DIŞ MALİ BORÇLAR	0,00
1	DEVREDEN KATMA DEĞER VERGİSİ HESABI	5.893.173,33	1	DIŞ MALİ BORÇLAR HESABI	0,00
2	İNDİRİLECEK KATMA DEĞER VERGİSİ HESABI	37.415,39	C	DİĞER BORÇLAR	0,00
3	SAYIM NOKSANLARI HESABI	1.201,72	1	ALINAN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR HESABI	0,00
II	DURAN VARLIKLAR	13.275.465,17	2	KAMUYA OLAN ERTELENMİŞ VEYA TAKSİTLENDİRİLMİŞ BORÇLAR HESABI	0,00
A	MENKUL KIYMET VE VARLIKLAR	0,00	D	ALINAN AVANSLAR	0,00
1	MENKUL VARLIKLAR HESABI	0,00	1	ALINAN SİPARİŞ	0,00

				AVANSLARI HESABI	
2	DİĞER MENKUL KIYMET VE VARLIKLAR HESABI	0,00	2	ALINAN DİĞER AVANSLAR HESABI	0,00
B	FAALİYET ALACAKLARI	2.641.854,67	E	BORÇ VE GİDER KARŞILIKLARI	157.037,27
1	GELİRLERDEN ALACAKLAR HESABI	0,00	1	KIDEM TAZMİNATI KARŞILIĞI HESABI	157.037,27
2	GELİRLERDEN TECİLLİ VE TEHİRLİ ALACAKLAR HESABI	2.641.854,67	2	DİĞER BORÇ VE GİDER KARŞILIKLARI HESABI	0,00
3	DİĞER FAALİYET ALACAKLARI HESABI	0,00	F	GELECEK YILLARA AİT GELİRLER VE GİDER TAHAKKUKLARI	0,00
C	KURUM ALACAKLARI	0,00	1	GELECEK YILLARA AİT GELİRLER HESABI	0,00
1	KURUMCA VERİLEN BORÇLARDAN ALACAKLAR HESABI	0,00	2	GİDER TAHAKKUKLARI HESABI	0,00
D	MALİ DURAN VARLIKLAR	2.259.521,11	G	DİĞER UZUN VADELİ YABANCI KAYNAKLAR	0,00
1	MALİ KURULUŞLARA YATIRILAN SERMAYELER HESABI	989.525,11	1	DİĞER UZUN VADELİ YABANCI KAYNAKLAR HESABI	0,00
2	MAL VE HİZMET ÜRETEN KURULUŞLARA YATIRILAN SERMAYELER HESABI	1.269.996,00	V	ÖZKAYNAKLAR	17.766.639,02
E	MADDİ DURAN VARLIKLAR	8.374.089,39	A	NET DEĞER HESABI	59.470.031,53
1	ARAZİ VE ARSALAR HESABI	3.928.828,80	1	NET DEĞER HESABI	59.470.031,53

2	YERALTI VE YERÜSTÜ DÜZENLERİ HESABI	955.913,76	B	YENİDEN DEĞERLEME FARKLARI	0,00
3	BİNALAR HESABI	1.325.665,42	1	YENİDEN DEĞERLEME FARKLARI HESABI	0,00
4	Tesis Makine ve Cihazlar	2.417.999,53	C	GEÇMİŞ YILLAR FAALİYET SONUÇLARI	69.095,84
5	Taşıtlar Grubu	851.079,73	1	GEÇMİŞ YILLAR OLUMLU FAALİYET SONUÇLARI HESABI	69.095,84
6	Demirbaşlar Grubu	2.842.329,90	D	GEÇMİŞ YILLAR OLUMSUZ FAALİYET SONUÇLARI	-24.911.448,98
7	DİĞER MADDİ DURAN VARLIKLAR HESABI	0,00	1	GEÇMİŞ YILLAR OLUMSUZ FAALİYET SONUÇLARI HESABI (-)	-24.911.448,98
8	BİRİKMİŞ AMORTİSMANLAR HESABI (-)	-3.947.727,75	E	DÖNEM FAALİYET SONUÇLARI	-16.861.039,37
9	YAPILMAKTA OLAN YATIRIMLAR HESABI	0,00	1	DÖNEM OLUMLU FAALİYET SONUCU HESABI	0,00
10	YATIRIM AVANSLARI HESABI	0,00	2	DÖNEM OLUMSUZ FAALİYET SONUCU HESABI (-)	-16.861.039,37
F	MADDİ OLMAYAN DURAN VARLIKLAR	0,00			
1	HAKLAR HESABI	780.876,80			
2	ÖZEL MALİYETLER HESABI	0,00			
3	BİRİKMİŞ AMORTİSMANLAR HESABI (-)	-780.876,80			

G	GELECEK YILLARA AİT GİDERLER	0,00			
1	GELECEK YILLARA AİT GİDERLER HESABI	0,00			
H	DİĞER DURAN VARLIKLAR	0,00			
1	ELDEN ÇIKARILACAK STOKLAR VE MADDİ DURAN VARLIKLAR HESABI	0,00			
2	DİĞER ÇEŞİTLİ DURAN VARLIKLAR HESABI	0,00			
3	BİRİKMİŞ AMORTİSMANLAR HESABI (-)	0,00			
	TOPLAM	36.478.365,02		TOPLAM	36.478.365,02
9	NAZIM HESAPLAR	195.511.063,43	9	NAZIM HESAPLAR	195.511.063,43
90	ÖDENEK HESAPLARI	195.436.411,87	90	ÖDENEK HESAPLARI	195.436.411,87
900	GÖNDERİLECEK BÜTÇE ÖDENEKLERİ HESABI	71.468.742,58	900	GÖNDERİLECEK BÜTÇE ÖDENEKLERİ HESABI	70.967.669,29
901	BÜTÇE ÖDENEKLERİ HESABI	71.468.742,58	901	BÜTÇE ÖDENEKLERİ HESABI	71.969.815,87
905	ÖDENEKLİ GİDERLER HESABI	52.498.926,71	905	ÖDENEKLİ GİDERLER HESABI	52.498.926,71
906	MAHSUP DÖNEMİNE AKTARILAN KULLANILACAK ÖDENEKLER HESABI	0,00	906	MAHSUP DÖNEMİNE AKTARILAN KULLANILACAK ÖDENEKLER HESABI	0,00

907	MAHSUP DÖNEMİNE AKTARILAN ÖDENEKLER HESABI	0,00	907	MAHSUP DÖNEMİNE AKTARILAN ÖDENEKLER HESABI	0,00
91	NAKİT DIŞI TEMİNATLAR VE KİŞİLERE AİT MENKUL KIYMETLER HS.	74.651,56	91	NAKİT DIŞI TEMİNATLAR VE KİŞİLERE AİT MENKUL KIYMETLER HS.	74.651,56
910	TEMİNAT MEKTUPLARI HESABI	74.651,56	910	TEMİNAT MEKTUPLARI HESABI	0,00
911	TEMİNAT MEKTUPLARI EMANETLERİ HESABI	0,00	911	TEMİNAT MEKTUPLARI EMANETLERİ HESABI	74.651,56
912	KİŞİLERE AİT MENKUL KIYMETLER HESABI	0,00	912	KİŞİLERE AİT MENKUL KIYMETLER HESABI	0,00
913	KİŞİLERE AİT MENKUL KIYMET EMANETLERİ HESABI	0,00	913	KİŞİLERE AİT MENKUL KIYMET EMANETLERİ HESABI	0,00
92	TAAHHÜT HESAPLARI	0,00	92	TAAHHÜT HESAPLARI	0,00
920	GİDER TAAHHÜTLERİ HESABI	0,00	920	GİDER TAAHHÜTLERİ HESABI	0,00
921	GİDER TAAHHÜTLERİ KARŞILIĞI HESABI	0,00	921	GİDER TAAHHÜTLERİ KARŞILIĞI HESABI	0,00
	GENEL TOPLAM	231.989.428,45		GENEL TOPLAM	231.989.428,45

T.C. SAYIşTAY BAşKANLIğI
06520 Balgat / ANKARA
Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00
e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr
<http://www.sayistay.gov.tr>